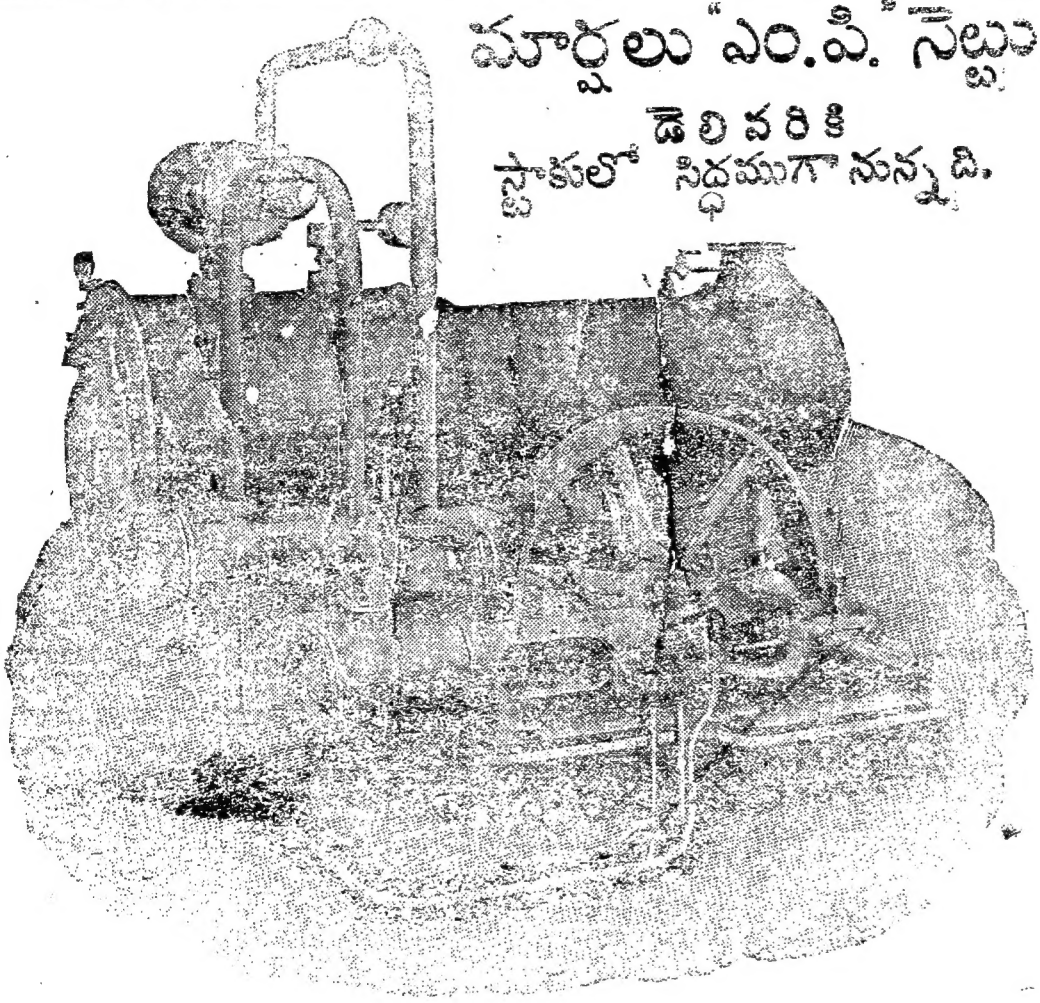

310168

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 3. } చెన్నపట్టణము 1921 వ సం॥ మే నెల 21 తేది శనివారము } No. 43.
సంపుటము. ౮ } దుర్భతి నామ సంవత్సర వైశాఖ మాస పుష్య పక్షమిది. } సంచిక. ౪౨.

మార్వలు "ఎం.పి." నెట్టు
డేలివరికి
స్టాక్లో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైసింగు
మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్టి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1808

మార్వలు సన్యు టైకో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బ్రాంచ్: బెజవాడ, తంజావూరు. నెం. 9, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

ఈమందుకు ప్రసిద్ధి కెల్లినది.
ఇతర ఏదేనినైనా నొప్పులను ఈ
మా అమృతాంజనముతో బాటి
వలెనది. ముఖ్యముగా నొప్పులను,
మొదలగునవి.

మోహనీలైలము

సీసా 1.5 0.12.0.

తామరలైలము

కచ్చి 1.5 0.6.0

వండ్లపొడి

కచ్చి 1.5 0.2.0

అమృతాంజనం గిఫ్ట్,

సాంకాయ - మదరాసు.

ఆరంభనిగమా మూలము

ఇది శాస్త్రసంగతముగా నున్నది. ఏ విధమైన వాద్యము
కల్పించినా అట్లుగే మిట్ట ఎల్లప్పుడు ఆరంభము చేయవలెనని
శాస్త్రము తెలియజేయుచున్నది. మంచిగా నున్నది. అధిక ప్ర
యత్నము లేకుండా అవలంబించవలెను. గాన లెఖించవలె
నది.

తరుణము

మా యొక్క ముందు బాలికలకు వ్రాసిన కంపెనీ.

వైద్యశాస్త్ర మణికంకర్ గోవిందజీ,

అంబేద్కర్ రోడ్, బెజవాడ, 26, బ్రాహ్మణ మఠము.

ట్రో మోహిని

2838

మీరు బయటపెట్టిన నశ్చిత్తవార చాలా బడలికయందు నున్నందున
నమరకు వ్రాసిన ఈ అక్షరము యావర్యంగింపిన మంచి రోజువులను బాసనకు యిచ్చి మనకు
ఆనందమును కలుగజేయు కాంతి నిచ్చును.

రోబినియా తైలము

దేహిబాలములో ఉపయోగించుట నశ్చిత్త శక్తిను బలపరచును సౌందర్యమును యిచ్చును.
అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నది. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతి కుటుంబములోను అవలంబించును.
ఎల్లవోట్లను విక్రయించుచున్నది. ట్రో మోహిని ధర బుడ్డి 1.5 రూ 2, 1, 0.1, 0.8-0

రోబినియా తైలము ధర బుడ్డి 1.5 రూ 1-0

Shyam & Co, 9, Bander st, Madras. ప్రియాం కంపెనీ, 6 బంధనూర్ కరాను.

బట్టలరకములో మీకు కావలసినది

1880 సం

సావితము

ఎడన్ మల్ లేఖరాజ్ - విలువ గల న ర కు లు దొరకు న్నలము.

కొన్ని ఏండ్లలోనే యిప్పటి కద్దరికి లగిసట్టివి, నమ్మకమైనట్టివి, విలువగలిగి అగు బట్టలు మావద్ద దొరకు నను విఖ్యాతి మా కేర్పడినది. తక్కువ ధరలో మంచివి తక్కువ మావద్ద దొరకు నను నమ్మకములో వేలకొలది కాతాదాదలు మా యొద్దకు సరిగా వచ్చుచుండును. దీనివలన మా కుత్సాహము మెండునడిగాన, మే మీ విఖ్యాతిని నిలుపుకొనుట కేమియును వెనుదీయుట లేదు. మా వద్ద పురుషులకు, స్త్రీలకు, పిల్లలకు గూడ నుపయోగించు మంచి రకములు కట్టు, నూలు, ఉన్ని, నారబట్ట లనేకములుగలవు. మీరు స్వయముగా వచ్చి చూచిన వాని విలువ తెలియ గలదు.

విలువగల పట్టుబట్టలు

నూలు బట్టలు

చీరలు	రకలు	అంగవస్త్రములు	వస్త్రబట్టలు	ధోవతులు	అనియనులు	పొయిలు
ధావణలు	ధోవతులు	పువ్వులుచారలుగుడ్డలు	కోటు	అంగవస్త్రములు	దుప్పట్లు	మణిలినలు
పావాడలు	కోటుగుడ్డలు	ముఖములు గుడ్డలు	చెక్కులు	తునాట్లు	సాటినులు	ట్వీలు
బాకెట్లు	వస్త్రగుడ్డలు	ఉత్తరవేయదగిన పట్టు	మల్లులు	కేంబ్రేకుతానులు	తెటోనులు	అద్దకపుతానులు

జపాను, చీనా, ఇండియాదేశములం వచ్చి భాగములనుండి వచ్చిన రకములు గూడ మా యొద్ద నున్నవి.

ఎడన్ మల్ లేఖరాజ్ అండు కో., జపాను సిల్క్ హౌసు, Eidanmal Lekhraj & Co., JAPAN SILK HALL, 44 Rattan Bazar Road, MADRAS.

బ్రహ్మశ్రీ ఆయుర్వేదరత్న, వండిత, N. V. శ్రీరామాచార్యులు, Ph. D. Sc. గారిచే శాస్త్రోక్తముగ రయారచేయబడి ద్రావిడాయుర్వేద వండిత భిమ్మేశ్వరమునను, వస్తువ్రతర్పణమునను, శ్లాఘాపూర్వకముగ మొదటితరగతిలో యోగ్యతాపత్రికను పొందిన

సిద్ధ కల్ప మ క ర ధ్వ జ ము

(2715)

వైద్యవ్రతంచతుశ్చ అశ్వర్థులకముగ కనిపెట్టి రయారచేయబడినది. నవనూతనవిగాని, పురాతనములైనవిగాని, సర్వవిధములైన వ్యాధులకు నుపయోగించదగినది. (పాచీన ఋష్యులచే చెప్పబడిన అనూనైన ఈ కొవధము ఆయుర్వేదశాస్త్రముచే చక్కగ పరిశీలించబడి మెప్పుడవడినది. అనారోగ్యముచే సాఖ్యహీనులగు నరజనసామాన్యులకు చీరపాదభయని చెప్పుటకు నేలాటి యాతేవణయు నుండదు. ఈ కొవధములవలన సంపూర్ణముగ నివర్తించున వ్యాధుల వివరము.—సరములకు నత్తువలేకపోవుట, పాద మొదలగు చర్మవ్యాధులు, ఉత్సాహములేకుండ, జ్ఞానశక్తితగ్గుట, అకలియందగించుట, పాండురోగము, కాపు, క్షేమకల్లు, క్షేమకల్లు, తక్షకారము, అతిమాత్సర్యము మొదలగు మాత్సర్యాధులు, మూలవ్యాధి, కాగవ్యాధులు, అమృతేతను లోనగు అశర్మవ్యాధులును, కృమీనాము (అంటువ్యాధులు) కొడకు మొదలగు దుష్టశ్రీసంబంధమై అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులకు శ్రీమతకలుగు న్యూనాధిక ముతురక్తస్థావరములను, ముతుకాలమున కలుగు నూలును పోగొట్టును. ఇంతేకాదు:—నరజనవిధవ్యాధులకు పోగొట్టి నేనామునకు తేజస్సుకు బలము నిచ్చి అనారోగ్యమున కలుగజేయుకలిగిన కొవధములలో నిడినది. చాలవలన దుర్భాగ్యమునకు లభ్యమగు కుష్టవస్త్రము మొదలగునగుల పురుషవస్త్రములకు లోతములకు కలుగజేయు వ్యాధులకు ఈ కొవధము పోగొట్టుచుండు ఇది ఒక్కటియే యది నోకి చెప్పదగినదైతి. నేనామున చెదనినను పోగొట్టి, కుష్టమైన రక్తమున కలుగజేసి కీరదార్ద్రతను, ఆయుర్వృద్ధిని ఇచ్చునట్టి ఈ కొవధము దివ్యవధును. ఇది మరకధ్వజయోగమున చేర్చుటకు తత్తువులే గాక నింక వివిధ గల ముఖ్యములు, స్వర్ణము, లోహములును, అనేకములికావడము అను చేర్చి చేయబడినది. ఈ కొవధమున, కాంధే నేనామత్సర్యవేదములను గమనించు, కర్మనియము లేక శ్రీ తత్తుమ తేజస్సును రసాయనము (Tonic) గ నుపయోగించ జనును. మందుకు పుచ్చుకొను ప్రకారమును, పుచ్చుకొవధమున ముడిపెండు ప్రత్యేకముగ వంతును. ఒకమానములో నీ సంపూర్ణమును కలుగజేయు, (60) అడవిమాత్సర్యము గల యొకబుడ్డి దు. 10—0—0 అ ముడిగొను. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

తండ్రి నిలానము : విలాసము.—మదరాసు ఆయుర్వేద ఔషధశాల, తపాలావెట్టె నం. 151 దు. మదరాసు.

“కల్పక” మద్రాసు.

ఉపవిలేఖకులకు నూచన.

జ. కా. న. వెం. యం. పి. రా. టం. గ. అ. న. లో. రా. రా. వి. న. క. గో. (అవ్వలికేత్రాయుడు) టి. పి. కె. రా. పి. ఇ. న. కె. యం. వై. అ. పే. ఆర్. కే. మ. నా. కేశవప్రభు, న. నూ. కా. రా. వే. కం. కృ. వి. యం. మూ. క. పి. ఒక విలేఖకుడు, మ. రా. భూ. తి. ఆర్. లా. జి. న. ప్యా. కా. న. వెం. ర. నుడివాడ పురవాసి, జి. ఆ. అ. వెం. పి. రా. క. వెం. ర. ది. రా. మ. అ. కాం. పి. కే. ల. గా. పి. కొ. ను. గు. ప్రేమకుడు, మ. నా. అ. శ్రీ. పి. నా. క. అ. బి. వెం. గా. న. జో. అ. మ. న. నారాయణపుర శ్రేష్ఠుడు, అ. వెం. కొం. పి. ప్రకటించువాడు. అంబునం. ఈ క్రింద నుదాహరించబడిన వ్యాధిముఖము ప్రయోగంబు జాలనంబులకు వింతియిచ్చును:—తంకటగిరితాలూకా 2 నం కాకాలోలకలేవకాస్త్రాపు; బానిసవస్త్రమునుండి తొలగిన యువకుడు; వంతులు జన్మించి పొద్దికాడు; ఒక కాంగ్రెసు నభ్యుదయ.

పాదకరణముల ప్రత్యేకనభ అయ్యా వెల్లూరలో మార్చి 30 తేదీన నమావేళకు యన ఆంధ్రజిల్లా పాడు కరణముల ప్రత్యేకనభను ఆడే పిండుడు అంధాశియ్యన్న గారి కలకరావరమున వ్యాధిముఖము జూచింది. గతర్న మొంటువారు 1 నాకా 20 క నంబం 499 నంబున జూచియుండినది. ఒక లో గతర్న మొంటులూకా అందర కరణములకు అసిస్టెంటుకరణములకు నెలవిక టింకి 15 మాసాల చొప్పున జీతములు వృద్ధిచేసి పాడుకరణముల విషయములో యెదో కొంత నడుచుచున్నావే యెడనుని (వాసియుండి తిరి 14 ఆగష్టు 1920 నంబర్వరము 1950 నంబరు జి. ఒ. లో అసిస్టెంటు కరణముల కంటె పాడుకరణములకు జీతములు పొచ్చుచేయ నకరము లేదని తెలియజరిపుంటి. జమిందారి గ్రామోద్యోగియులగుగాని, గ్రామమునకులగుగాని వృద్ధిచేసి యెడరయిరి. కంభులలో

జనగణదిన విలేజిలపిల్లకావ్యాసేవకలోగాని మద్రాసులో ఫిబ్రవరి 25 తేదీన జనగణదిన రాజధానికథలోగాని పాడు కరణముల జీతములవిషయమున్ని జమిందారిగ్రామోద్యోగుల విషయములన్ని నేడ నేడ శీర్షావములు వెల్లడులిన దని పోదరగ్రామ పాదకరణముల నభివారిని యెంత ప్రార్థించినను, విచ్చుకొనక గ్రామ శిష్ట పెద్ద కారకవ్యయముల యోచించుకొన్న యెదో కొంత వృద్ధియైన నెల్లూరకరణములకు వృద్ధిగాని వారికిన్ని బ్రయునాభీనర్లకున్నాకాడ నెల ఒకటి 80 రూపాయలు జీతముండవలెనని శీర్షావములు చేసియుండిరి. అసిస్టెంటు కరణములగుల గ్రామముల పాదకరణములు ఆయాజిల్లాలలో జమ రట్టుకగ నున్నార. పిల్లమొర వివరయే వృద్ధియైన కరణములందరను పాదకరణముల జీతములు పొచ్చుచేయుటకు వేరే శీర్షావ మన కరణలేదని అనభలో నిరాకరించిరి. ఈ శీర్షావములకు యే నిధియైన జమిందారి వాగ్యముల యెర్పడి యుండని అసిస్టెంటు కరణములకు పొచ్చు చేసి, అన్నివాగ్యముల గల పాడుకరణములకు యెమియు జీతములు వృద్ధిచేయ లేదని నివారణములు వేరేనభలు వెల్లూకొని పాదకరణములకు అసిస్టెంటు కరణములకంటె యెదో కొంతజీతము వృద్ధిచేయుమని ప్రత్యేకనభా శీర్షావములవ్యాసా కొరుకుండు చూనికరము గలదో తెలియజేస్తుది. యెన్ని మీటింగుల యయనను జీతముల వృద్ధిచేకా? యెందు విషయములు అం నా నియ్యన్న గార నభను ఆడేపిండుకు తండ్రి కారణమేమో తెలియజేస్తుది. ఆచార్యసంఘమువారికి తెలిసినంతవరకు అందరికిని ఆచార్యములు వంతులయ్యారు. అందరికిని తెలియజేయక ఆంధ్ర శత్రువులు కూడా ఫలన తేదీన మీటింగు జరుగునని తెలియ చేసి యున్నారు. అంధా నియ్యన్న గారు ఆ నమయముకు వారి గ్రామంలో లేకనో మరెయే యెరర కారణములచేతనో వెల్లూర నభకు రాకపోవచ్చును. నడకు నభా శీర్షావములు తమకు యచ్చునులేకపోయిన లేకపోవచ్చును గాని యీ నభా శీర్షావములు ఆంధ్రదేశ పాడుకరణములందరకు కట్టుదాము

కావని అందరి తరపున పురస్కరించుకొని మీ క్రాయము చేస్తామనక నన్నది. కనిపూర్వకముగా అసిస్టెంటు కరణములకంటె పాడుకరణములకు జీతములు వృద్ధి గురించియు యంకన యెరర విషయములను గురించియు, అందరి జిల్లాకలెక్టరులకు వ్యరలో వారి వారి పోర్టులను తంతుమని (వాసియున్నట్లు కూడ వింటున్నాము. ఇటువంటి తరువాత వివరి పెట్టి నింపాదిగా జీతములకుగచ్చునని మానమును ధరించియుండుట యెరరమయినదని గాదని వెల్లూర ఆచార్య స సంఘమువారు నభ జమియుండిరి ప్రస్తుతపు మిక్కిలము బట్టి వారివారి కచ్చములను ప్రత్యేక నభల వ్యాసా వై వారికి తెలుపుకొనుటయే ముఖ్యమనియెంచి అనేకచోట్ల పాడుకరణముల నభలు జరుపబడి శీర్షావములు గతర్న మొంటువారి కంతుకొనిరి. జమిందారి గ్రామోద్యోగియులూడ ప్రత్యేకనభలను జరిపుచున్నార. ఈ నెల 24తేదీన జిల్లాజిల్లా మనములందర జిల్లాలో ప్రత్యేకసంఘముగానూడి వారికచ్చములను ప్రత్యేక మండలనభ వ్యాసా తెలియజరుగొనుటయే ముఖ్యమని నభయోగములకుకొనియుండిరి. గతవర కావనివ్యాస నభలో పొచ్చుచేసినకరణములు యంకన అశ్చర్యకరముగా యున్నారని యెకమెంబరు కాకానిలో మీటింగులో (వర్షించగా, పి. జి. టాడేనాంటుకు దొరకారు లేక వృద్ధిగాని పాడుకరణములు మానములు జమిందారిగ్రామోద్యోగులకు మొందెట్టుకొన్నను, వ్యాధియుగాని, యెదో కొంత వృద్ధిచేసిన కరణములు కూడ ఎందుకు వృద్ధిచేసిన లేదో పూహించుకొనుటకు నని జవాబిచ్చి యుండిరి. ఇందుకు మాదానా వృద్ధి కానివారు వేరేనభలు వెల్లూకొన్నుండల యెదో కొంత గతర్న తర మేర్పడునని స్పష్టమయిస్తున్నది గదా!

- 1. వరిగొండ శేషయ్య
- 2. మం. పానుమంతరావు.

మ.రా. ఇంతటితో ఈ చర్చ నిరమించబడును. అంతకు

హస్తాను ఇహం.— నేను లెక్కలు చూపించెదను. అనగా జనసంఖ్య 1,155,000 నుండి, గ్రీకులలో 800,000 మాత్రమే యుద్ధాదురు. (లేకుండాని పొలిస్టోనిని పోలీసులు 3 ముగ్గురును రెండు ముగ్గురులను. 500 ముగ్గురునుండి మేము అక్కడనుండి రాజ్యము చేయించుచున్నాము. అక్కడనుండి మనము దీనిని క్రమిస్తాము. వ్యాపించుచున్నది. కావున దానిని మేము పోలీసులతో వానిని లేదు. (లేకుండాని ముగ్గురు రాజ్యము లేదు కానింపినను (లేకుండాని ముగ్గురులలో నే యుద్ధమునందు వని కొరతనుచున్నాము. మీరు కాదులను గ్రీకులతో జీవించుచున్నారనుచు ఉన్నవారను.

దురతి నామ సం||రం వైశాఖ శు|| ౧౫, శనివారము

వియోగము.

(వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులు)

చెలగెడు వసంతమున
నలరెదాక్రీడమున
మాధుర్యగీతముఁ బాడు-కోకిలా!
మమవీడి మాయమైనావె?
క్రాశ్యకంఠముగల్గి
సౌందర్యమునఁ గల్గి
యగద్భక్త ప్రపదంబు గూర్చు-కోకిలా!
ఆయువర్ష మెయ్యెయ్యె నీకు.
కల్పవృక్షము భాచి
కామభేనువు నీతి
యాయలను దనుపుదువునీవు-కోకిలా!
అప్పుడేమముఁబాసిలే!
మాపాపఫల మేమె
మాధవాక్షయై యేమె
మమలివై మోదమిడె దిపుడె-కోకిలా!
కోకిలమును మాకోసఁగిరివిగ.
నిద్రమానఁగవచ్చు
నెలవునీడఁగవచ్చు
నీవియోగము భరింపంగ-కోకిలా!
నిజ భుజ్యము, అక్కటకట!

జాతీయగీతము

(దువ్వూరి రామకృష్ణి)

జోహార్! జోహార్! భారతమాతా!
జోహార్! జోహార్! జోహార్!
కారదళపువ్వులను త్రవ్వకమున
సంచరించునీరథము
నీవృదువీదాగానప్రబుధము
నిర్భయముమావనము
జోహార్! జోహార్!
ప్రత్యుపలక్ష్మిమటమణిప్రభా
బానెదనెమాగణము
నీపదపంకజనూపురయుక్తుతి
నిద్రావిరహితము జనము
జోహార్! జోహార్!
విప్లవ యుగయుగావలతర జీవన
వీచినికాయమున
ధీరవిజయోదంబకర్ణధారణము
నేయుమశౌర్యమున
జోహార్! జోహార్!
ముకుళితహస్తము నీప్రియపుత్రులు
మోదదృష్టిగనుము
నీకరుణామృత నిర్మలపూరము
నింపుమమ్మ సతము
జోహార్! జోహార్!
నీపదవీధి ప్రాణముమంబులు
నిల్పిభజించెదము
గర్వితవాన్యభరంబును
మాన్వి నుఖంబులు మాకిడుము
జోహార్! జోహార్!

సారస్వతవిషయములు

కాళిదాసుని కాలము

ఈ ప్రరచేతన రావులనాద్వైత శింతామణి శివాయక
వైద్యులను కారు పురాణ వస్తు శాస్త్రము కాలమున కెందిన
గొప్పవిద్వాంసులు. వీరు కాళిదాస మహాకవి కాలమున నిర్ణ
యించుచు ఇటీవల విశ్వమున నొక గ్రంథమును ప్రచురించి, అందు
కాళిదాసుని స్థితికాలమును క్రీ.పూ. మొదటి శతాబ్దమున అయి
వట్లు కృతమున యున్నారని. ఇంతవఱకు ఈ మహాకవి

కాలమును గురించి యాత్రేయలు అనేకవిధములుగా తలచి
చుండిరి. వైద్యుగారు మొదటి శతాబ్ది వాదమునను, —కాళి
దాసు క్రీ.పూ.మహాకవిగా విశ్వమున ముఖ్యమై యున్నాడని
రాజుల రాజధానియందు ఉరగపురము నుద్దేశించియున్నాడు.
క్రథవశకాళిదాసు శతకాలవోడుడు సౌందర్యం సామాన్య
మును విశ్లేషించి గావించినాడు. వీర్యము మూలక శతాబ్ది
కాలమున సౌందర్యము జలంబ్రబలమైతి. కాని ఈమాట సౌం
దర్యము తమ రాజధాని భుధురా నగరమునకు మాన్యమైనది.
కాలకమునకు సురగపురము సౌం దర్యంబు కల లొలది
రాజధానిగా నుండెను విషయము విశ్లేష మయినది.
కనుక తొందరపడి సౌందర్య రాజధాని యగు ఉరగపురము
ను కల్పించిన మహాకవి కాళిదాసు కృతము శతాబ్దివాదమున
నిశ్చయించుచు. — శనివారమున గలఁ జలంబి. కొంతలు దీని
సంగీరించక ఉరగపుర మను శేరు మధురానగరమునకునాడ
గలదని నిశ్చయించుచున్నాడు. ఇట్లుగది కల్పమేని వైద్యుగారి
పరిశోధనను నిరాధారము అగుననె!
భారతీయయువతీమణులు—సాహిత్య పరిశ్రమము

మన జీవమునందు ఇప్పుడేపుడు శ్రీమతి కన్యకవిద్యను
జనకుటై, అభివృద్ధిని కొంతలు ప్రశస్తింపచున్నాడు.
కాని పరిత మింక కన్యకముగనే యున్నది. ఆతము గోళ
మున్నగు విషయములు గూర్తములను పరిశీలించి వైద్య
యగమునాటి శ్రీమతివైద్య వైద్యములు కల్పి కాగలవు.
కావ్యం గ్రంథములలో భేదాభిప్రాయం గ్రంథమునందు ఆ
కాలమున నున్న విషయములను విశాకశన విశేషముగ
ప్రవర్ణించుచు యున్నాడు. ఇట్లు సాహిత్య భారతమునాడు.

అధునికభారత వస్తుమనందు సాహిత్యపారిశ్రామిక
కావ్యమునకు, ఆత్మవిజయము, అగు యాత్రేయములు
లేకపోయిన, అయినను ఈ విషయమునందు భారతమునందలి
తక్కినభాగములందుకంటె కంకడే సౌందర్యము నుద్దేశమున
నిద్యమృతకీర్తనములను గను స్వర్ణమహాకీర్తనములను సోకిని
మున్నగు ముద్రానీధులు అనేకలుగలరు అందులలో ప్రస్తుతము
ఎక్కడనో ఒకవిద్యమునకు సంగతేపు యాత్రేయములలో నది
పోల్చుచునది కంటే విద్యాశీలముగల గలినకాడ, తదంత
గాన కావ్యంబు విచారము. ఆ ప్రయోజనములలోని
కనైనను నీ ప్రభు విద్యాభివృద్ధిని తెల్పుచున్నట్లు ప్రయత్నిం
చుట అందులకు ప్రధానము కృత్యము. ఆ ప్రయత్నిక సారస్వ
తానుభవము ఆంధ్రజాతీయ అగు నెడవీర్యములకు ప్రాయో
జనన చక్కని విమర్శన కావ్యముల కెదురు మామున్నది.
మా సోదరీయము ఈ కోకిలని భువ్వింపజేయుకా!

విమర్శనపద్ధతి

భరతజీవమునందలి వివిధవిభాగములనుకలెందిన భిన్న
భావలవా రెల్లరివలెనే ఆంధ్రదేశమునందును కొంత కాలమునుం
డి భాషాభివృద్ధినినయ్యుటకై పలువిధముల ప్రయత్నములను స
ల్పించున్నారు. కొందలు గ్రంథములను ప్రాయమున్నారు. న
వలలు నాటకములు వాఙ్మయములు వ్యాకరణములు పద్యము
లు గద్యములు పదములు పాటలు మున్నగు వివిధాంగములను
పుష్టినొందించుటకై మఱికొందలు ప్రయత్నించుచున్నారు.
ఇంతగొందలు ఇదియన్నియును ప్రస్తుతము భాషాభివృద్ధినియ్య
టకు బదులుగా అపరిమితమగు నష్టినే చేకూర్చుచున్నవని త
లంచుచున్నారు. మఱికొందలెటునటు సమయోచితముగ తల
లాంచుచున్నారు. కాని వీరిలో బహుభాషాప్రాచీనమున సా
వకాశముగ పరికించుకొంటు నికగొందలు ప్రస్తుతముల
యలు వెడలుచున్న-నవలలనాటకములు. మున్నగు గ్రంథముల
వలన నష్టినేకూరుచుండుట సత్వేతర మెంతమాత్రమును కాద
నియును. ఈవాదాని ఇట్లేయించినచో కొలదికాలములలో న
ర్వనాశము అగునేమోయనియును, కావుననీటియనగ్రంథములు
నాటిల్లకుంట్లై, నిష్కాశికముగ, నిరభిమానముతో గుణదోష
ములను తెల్పగల విమర్శనపద్ధతులు నెలకొనవలయు ననియును
అట్లయిన గాని ప్రస్తుతపు దుర్దశ తొలంగి సౌమ్యమును

సౌమ్య మార్గమును సౌభాగ్యమును పెంపుకొనించుగల దక
యలవద దనియును ముక్తకంఠులై యున్నామనిచుచున్నారు.

ఇది యంతయును వాస్తవముకాదు. విమర్శనము అను
దానికేదియో నియమ ముదవలయును. అట్లుగానిచోనయ్యది
ఫలకారి కావలదు అోకమునందింతవఱకును ఏభాషలోగూ
డ విమర్శనము భాషాభివృద్ధికి విశేషించి తోడ్పడినట్లు తోచ
దు. ప్రస్తుతము వాగకలతకు సౌమ్యమునకు సర్వవిషయముల
కు మనవారు అదర్శముగా గొనుచున్న అంశేయభాషనే యొ
క్కింత పరికించుచు, దీనియందు విమర్శనములకు గొలువలేదు.
అయినను ఆభాషలోనూడ మనలోనలేని నిస్సారములగు గ్రం
థములు కొన్నియైనవయలు వెడలుచుండుటలేదా? విమర్శనము
వలననే నిస్సారగ్రంథములను అడుగంటగలదని అంటెయట్లు
గాలేదు. విచారించినంతవఱకును విమర్శనముననే పోతే వక్రగత
వైరములు తీర్చుకొనుటకై చేసిన అసభ్యవాదప్రపంచము సాధా
రణముగా నెలువడుచుండుటను మనము కనుగొనలేక పోమని
యును కావున కేవలము విమర్శనమువలన భాషకు సర్వవైభ
వృద్ధివచ్చుటకు బదులు ఆతంకములే నచ్చుచుండుననియును—
ఇంతగొందలు వైవాదివాదమును ఆక్షేపించుచున్నారు.

విమర్శనము విమర్శనమును ప్రతిపత్తయను విమర్శన
గునా? కేవలము దోషవైద్యకృత్యమును నూచకత్వమును ప్రక
టించునది విమర్శనముకాదనియును, దేనియందు కేవల
ము సారమార్గకలుగ్ని-సర్వతోముఖముగు భాషాభివృద్ధి-వివిధక
లాసమృద్ధి-విశేషసౌకల్యాదిసద్గుణముల కాకరమై వెలయు
గుణముగ్ని - కలదో, అది మాత్ర మే విమర్శనమను
నామమునకులేని యుండుననియును కనుక ఇట్లు స
ర్వసమృద్ధులను చేకూర్చుగలిగిన దానిని అసత్తునండి శేర్పడుచు
టకై సద్విమర్శనమని వ్యవహరింపవలయు ననియును ఇంత
గొందలువై యపవాదములను కొలది మాధులతో నవరింపఁ
అపలాసింపఁ బ్రయత్నించుచున్నారు.

ఈయభిప్రాయ భేదములెల్లమున్నను, ఎప్పుడో దోషపుం
జములు దొరలు నేమో యని భీతిల్లి వస్తువిమర్శనమునను ద్య
జించుటకంటె, సాధ్యమైనంతవఱకును, గ్రంథగుణాధాయక
ములగు విషయములకై నను ఉద్దేశించుచు తదనుసారముగ
అసతిమాత్రము దోషజాన్యంతములను గూడ వెల్లడించుచుం
డుట యర్హమనియును, ఇది సద్విమర్శనము అదిఅసద్విమర్శ
నమని ఆగ్రహాదిష్టులగుట కంటెను, ఆభారమును సాతవలకు
వదలి తాను కేవలమును సారమార్గకవృద్ధితో భాషావిషయ
ములను చర్చించి లోకోపకృతిసంఖ్యకు ఆకర్షక మనియును,
దీనివలన-వ్యక్తిమాన-బలుగాని వస్తుగత మిథ్యావాదములుగాని
చాలవఱకు దోషలకుండుట సంభవించుననియును, కనుక విమర్శ
నము అంగీకార్యమేయనియును ఇనికగొందలుభావము.

ఏదియొట్టెనను- మనయార్థభాషాయందు-ప్రస్తుతము చ
క్కని విమర్శనపద్ధతీయొక్కటి నెలకొనవలసి యున్నదనుట
నిజము. దానివలనగలుగఁబోవు ఫలితము-మిగుల సంశ్చిక్తి
కరముగా నుండగలిగినను లేకున్నను, తొలుదొలక నదానివలన
భాషాసాగరమును ద్రవ్యవలయునని యెత్తించు భవిష్యత్వవ్య
వహతు-కొంతగాకున్న గొంతయైన - పూర్వోత్తరస్థితిని వెల్లి
దిక్రవదర్శనము గావించగలుగును. కావుననే మనవాఙ్మయ
మునందు విమర్శనము కొనసాగవలసియున్నది. ఆంధ్రవాఙ్మయ
మును గురించి నింతరము అంశోధనము సలబుచున్న పండి
తులును, సౌమ్యమార్గములను సౌమ్యములను నెక్కిల్పఁదలంచు
చున్న పురుషులు, తదనగ్రహణమునకై నిరంతరము చేచియుం
డు భావుకజనులును, అంధాదీతరభాషాయందు పొందెత్తమును
గడించి, కదై వ్యభవములను ఆంధ్రమున వెలయించుటకై సర్వ
దా మహిమప్రాధమ్యము నుపయోగించుచున్న విజ్ఞులును-ఒక్క
మాటు తమదృష్టిని ఆంధ్రగ్రంథ విమర్శనము వంకల మఱ
లించి, యద్దానిని అకుంతితుగా నొసర్పవలసిన భారమును కలి
గియున్నారు. ఇట్టి వారిద్వారా ఆంధ్రసారస్వత సేవకేయు
టకై మాయనుబంధము కామకొనియున్నయది. అభిజ్ఞ కేళికు
లీసయము నుపయోగింపరా?

—మంపాదకుఁడు.

CONCLUDING REMARKS

—గిరిజా శంకరనాజిపేయి

శేషమతికా పరిణామ మగునది సుస్మృత భావముం
 దునుబద్ధమైన యొకరూపకము. దీనిని రచించినవాడప్రాచీన
 యైన చోళేశ్వరాభరణి. ఇందు ఉపమానమగు మన జాతి
 కప్పుడేమి నేరిక బలవత్వమునకే ముఖానను వాకాని
 మాన సామర్థ్యమునకు నుండిక విక్రమస్థైర్యాదులై యను
 శేషమతికమకు బలవన తలము జుగళన. పోక భాగమును చోళ
 శాభరణి యైదువలయు మావరమునా రచించెను. ప్రాచీన
 కలినప్పటికాదునుల ననునదికి రచించె బలవ దనునట్లే
 విందు క్షేపణల యొక్కలై యున్నవ్యక్తమున వర్ణించుచున్నది.
 ఇట్లుగానినో కొలలయైన వాడునోబలవదనాశ్రితుడు. ఎట్లు
 నను ను వాడుక ప్రకారముననున గోరవట్టి విజయవర్మవర్మ
 సంబంధించిన మర్రికాంతముల కొన్ని తెలిసికొనుట కనువగునా
 వును. వైదికమునను బద్ధమగుననునది. ఇట్లుగా
 గుంభముననున కొన్ని వోకముల ఇచ్చును ఉపానాసించిన
 యున్నది.

అందుచే అట్టి దురభ్యుతమును మాన్పగలరు. ఇప్పుడు కావలసినది యెట్లు చేడబ్బునెట్టి యాశ్వతేఢుగుడ్డను కొనువారలకాదు. కాని నేరగాండ్రుల పూర్వావారము ప్రకారము మాకు వదలుకున్న నేనుకున్న భుజింబు ప్రచారము కావలయును. ఎంత ఖరీదైనను అక్కడ కయ్యారన గుడ్డ కొనలేని యిప్పు డందరకును అవారమైనది. కాని యీ భాగములనుండి మూరలు గుడ్డ తెప్పించుకొనవచ్చు నేను చెప్పుచున్నాను. గుడ్డలు కయ్యారచేయుచుని అర్ధపు పంపి, అని యెంతకాల మోడిదేసి పెట్టుచును. దీనివలన తెప్పించుకొనవారలకు చాల అనందార్పముగ నుండును. (తదుపరము మనకొద్ద)ములో మన ము కయ్యారచేసికొనుచున్న మురుగు గుడ్డ చాలదు. అంతే యీగుడ్డ కొంతలు భరింపలేక పోవచ్చును. అట్టివారలకు కొంతకుంపిరకం గుడ్డ తెప్పించవచ్చును. ఈలోకుల అతసావధానం చున్న యీ నేకప్రకరమును ప్రచురధికించుట అందుకు నిధియై యున్నది.

కాని నేను దుఃఖింక ప్రేమను సంపాదించుకొనటకు వెళ్ళుటకును దండును చేసితిరను.

చిరభావములి- మాకు తోచినట్లు నేను ప్రేమ కృతచరమను పొందగించుకొనినవో తెలియ నంధి మిది కృతచరమముగ నాంతుముగ నుండవో అతనా మిఖానము.

అగాధా- (ప్రేమ గీ) నా వారి వా? ఎన్నటికి కానేరదు.

ప్రభావామాత్యుడు- (ప్రేమ గీ) నా వారి వా? ఎన్నటికి కానేరదు. (ప్రేమ గీ) నా వారి వా? ఎన్నటికి కానేరదు. (ప్రేమ గీ) నా వారి వా? ఎన్నటికి కానేరదు.

ఇమాను- (ప్రేమ గీ) నా వారి వా? ఎన్నటికి కానేరదు. (ప్రేమ గీ) నా వారి వా? ఎన్నటికి కానేరదు.

అమాత్యుడు- అది సామాన్యమైనది కాదు. కాంతుమయ్యుడైన నీ నెడనుదును. కావున మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుదు. నేను మిత్రకాల్యములలో నుండగించినట్లుగా నాకు తోచుకొనుదును మిది చెప్పియుంటును. మిదన్న ఆక్షేపణ లేదులే నేను.

సామాన ఇమాను- 281వ నిబంధములో ఆయత్తయ నిర్ణయము విషయమై నైవాన్యమును పార్లమెంటుల కర్తవ్యమును తెలిపిరి. ఆయత్తయ నిర్ణయమును పార్లమెంటు వారికి నవర్పించుట అనగా వారి అంగీకారము పొందుటయేనా కాని యిట్లు?

అమాత్యుడు- తుదమృత్యుల తమగోల మాతో నెప్పు టోనేరదు. నాకు నేను రోజు చూచుకొనుచు నెప్పుడును తమ సాధకసాధకములు నెప్పుటోనేరదు.

నికరమైన స్వాతంత్ర్యము కావాలి?

నేను కిర్యాం- చుర్యాదవక ఖంజురావంధ నేను నాకును ముక్కులు చెప్పియుంటిరి. అక్కడోదూర్పు అక్కడో మాకు చేస్తే కార్యకారి కాదు. తుదమృత్యులకు నికర మైన స్వాతంత్ర్య మియ్యవలెను. నేడను మాత్ర మిచ్చినా మంతు కాదు.

అగాధా- తుదమృత్యులు ఇతరుల దగ్గర అప్పు తెచ్చుకొనిరి గనుక అప్పు తెట్టినవారి కొన్ని నడుపాడుములు కలిగించవచ్చును.

అమాత్యుడు- ఇట్టిచేయియు నికరమైన తుదమృత్యులు చెప్పటోనేరదు. కా అక్కడనుకూడా కొంతకాలమైనను వారి మనస్సులలో నేనున్నవో నాకు తెలియనేరెయిదు. నాకు తెలియదు గనుకనే తుదమృత్యులు తమ సాధకసాధకములు చెప్పితే మంచి దని నేను అనుచుంటిని.

నేను కిర్యాం- ఇట్లాంటివలెనుండకుండుట ఒకటే. కానిని నేడనుచుంటు నీలులేదు. కానిగౌరవమునకు ఖంజురావంధ నేను చేసివచ్చినను నాకు భారతీయులైనను, తుదమృత్యులైనను ఇతర మహాత్ములైనను నేరే అందరు నమానముగనే అభిమాన మాతో కనిపెయ్యదును.

తుదమృత్యులకు వాగ్ నైపుణ్యము లేదు.

అమాత్యుడు- తుదమృత్యుల కత్తికట్టి నివ్వనుగ జూరదును. కాని వాగ్ నైపుణ్యము చూపలేదు. నాకు మత నికరమైనది. ఇదిఅంతా వారుచెప్పిరి. దీనివిషయమై ఏమి టోరుదురో వికలసామిలే చెప్పితే దాగుండును. దీని విషయ మై నేనుమృత్యు అభిమానము నానగలము. క్రిష్ణుని నిక యములలో చిట్టలు గలవు. ఆ భాగములను గ్రీకు లాగ్ర మించుకొనియున్నాడు. నా రక్కడ పాడుకొని యున్నాడు. నా నేటి పోనివో నైపుణ్యము పండి తునుట కచ్చదు. అగాధా- మాకు మిత్రకాల్యము అద్దము రాకపోతే నైపు ణ్యము నేను తెచ్చుకొని రదిమిచేయుదును.

అమాత్యుడు- ఎందుకొరకు పోరాడవలసిరో నిర్ధా రణచేసికొని వారుధయము పోరాడుకొన్నవో మాతో మా నేమియు నభ్యంతరము లేదు. అగల చిట్ట నేరే యున్నది. మహాత్ముడియై అందరు ఏకమగుదురు. ప్రైస్తవవాదు అందరు ఏక మగుదురు. దానితలన తోచుకొనుకొని కొంత ములుగును. అప్పుడే పోరాడు రోదలవలసిన నానేమి అభ్యంతరము లేదు. వాగ్ నైపుణ్యము చూపి వ్యవహరించుకోలేకపోతే తుదమృత్యు లు కత్తికట్టి సాధించుకొనవచ్చును. నేను అభ్యంతరము రాను.

అగాధా- మాతోటి మిది రాజుండా యుండరా!

అమాత్యుడు- కొంతలు మునుగురాయి.

ఇమాను- కదచుట్టి ప్రేమలో గ్రీకుల కట్టి తెట్టుట కలవాడునకు నాలుగువైపులయే. అట్లు చెయ్యటకు మహా మృత్యులలోకమునకు నిక్కువంటిది అందోళనములో నుండిట్లు గును. తోచునట్లు కాంతి యొక్కదిది అవచ్చును. మిదు కాం త్వాంటికోపిలు ప్రేమ మోద లాగినేసివో మిదు మహామృ దీయు అక్కడ నుండుట ఇచ్చుమలేక చేసివారని ప్రబలమ కొందుడు. ప్రేమను మాధ్యమముగ తెట్టి తటస్థములో నుం డి నవో కాంత్వాంటికోపిలుత ఖంజు ముండనేరదు. అక్కడ నిక సింహాసనం కందరికి నమానమైన నియోజకాధికార మియ్యుండి. వాతగమితి నా రోక మహామృదీయ గజర్లుడ నేర్పరని పాలనము చేయించుండి.

నోనాదలా- అనుభవము ఇట్టి మాద వాతగమితి వారి మృతచరమాలకు తేరుము కలగలేదని తెలుసు.

కృత్యమాలము.

ఇమాను- గ్రీకులు తుదమృత్యులమీద కర్తవ్యము వహించుటకును చిట్టలుగంధించెను.

నేను కిర్యాం- ప్రేమను గ్రీకులకిచ్చివో యూ రపులలో మహామృదీయ రాజ్యాంతురములను చంపివట్టుగును. తుదమృత్యు యూరోపునుండి మూటుతులైవో లేకగొట్ట పడ తి నల్లకిచ్చివో నేను చింతించవలసివచ్చును.

అమాత్యుడు- నైపుణ్యములోన, అర్థేయములోన పోనియూలోన మృత్యుగోదానాలోన మోద మహామృదీయ లు కలరు. అక్కడ తుదమృత్యులనుమహామృత్యు లేకగొట్టి.

అగాధా- పోనియూ అర్థేయములకు నున్నంత కాలము చిక్కలేకపోయెను. అక్కడినాడు అంగ్రతభ్యవ్యము లో నున్నట్లే యుండిరి ఇప్పుడట్లులేదు.

అమాత్యుడు- అలేయోవాకు తమతేకంకర్పముగ నున్నట్లుగా కాగానే అవలంతురు.

అగాధా- వారికేమియియ్యదు. వారికావట్టులు లేవు. నాకు చిర్యాదగలము చేయుటకు నీలులేదు. అందుచేత 800,000 మంది టర్కీకి చేరి వచ్చిరి.

నోనాదలా- కొంతకాలమునకు ఆమృతాదు కాం త్వాంటికోపిలుత వర్తురు. అప్పుడు గ్రీకుల ఉద్ధృతము పోత పోవు.

అమాత్యుడు- వాగ్ సామాన్యము చేసివెట్టు దుకా! 281వ నిబంధమునకు సంకలున్నయినాని యెవ్వరా? తెలుసు మిదన్న ఆక్షేపణలు తమవార వారిని నికరమైన ఉపాయములు.

నాకు దీనిమీద చాల అభిమానమున్నది. నేను తీసి నేను ఎత్తివచ్చును నాకు కలలుచున్న చిట్టలు చెప్పదును. తుదమృత్యుల ఏవో నిర్ణయముల ననుసరించి దెట్లు అప్పు తెచ్చు కొనిరట. ఇది అంతా యుద్ధమునకు పూర్వము జరిగిన కథ యుద్ధమున నేమింజుటమోలేదు. ప్రెంచివాడు సొమ్ము అదిపి త్తిరి. ప్రెంచివాడు మాటికి 70 వందలయిచ్చి సొమ్ము 80 వం దులు యునిమిచ్చిరి. కావున మాతోదొకొంత అధికారముండ వలెను. భవ్యవ్యవహారములో నాకు చెప్పయన్నాడు.

లేనభావా?

ఇమాను- కలభావెట్టి.

అమాత్యుడు- కలభావేమిటి. యుద్ధనిర్ణయము నకున రించి ఏమి సొమ్ము పుచ్చు కో కా అని నాకు నుక రాం ఇచ్చును లేదు. సొమ్ము పుచ్చుకొన్నా లాభము లేదు. నిరంతరము కడుపులో నెలగునుండును. యుద్ధమునకు పూర్వ మేర్పరుచుకొన్నదిగనుక ఆక్షేపించుటకు కారణముం దెను. ప్రెంచివాడు, గ్రీకువాడు ఇట్లా చేయుట కంగీకరించిరి. ఇమాను అంగీకరించేమిది మోలేదు. స్వతంత్రమునకు ఖంజు మోలేదు. నేను యుద్ధములను రావలసిన సొమ్ము పుచ్చుకొనుట మూలకేయిదును. అయినచేమిటో అయిన దని మరచిపోవుటకు నిర్దుముగ నుంటిమి. వారి నేను, వారివాదము నికరింపజే యాదును. అందులకును తుదమృత్యులు కంతోపించి కృత్రీపాంధ కచ్చును. అర్మనీలోన, అర్మీయాలోన నిర్బంధమైన నేను తీసివేసితిమి. అర్మనీ తిరిగి నేను కయూతచేసి కత్తికట్టివో మట్టి మనము నా యు రోదల నీవచ్చును. కావున నిర్బంధమైననెడ అంగీకరించుట లేదు. తుదమృత్యులకు అం తే. మాతోకలములోనాడ నిర్బంధమేక లేదు. మాకులేనిది వారికిని ఉండవలెదు.

యుద్ధామృత్యునిధి.

అగాధా- యుద్ధమునకు పూర్వమున్న నిధియుండ వలెను రోదయింటిమి.

అమాత్యుడు- మిదనుకొనకవచ్చుటకు ఒకరేకరిస్తే అధికారిగవచ్చును. కొన్నిటిలో మిదను చిట్టలుగంధించును అంతమృత్యులచేత మూలకేయిక కనిపెయ్యదు. కాని ఇంతరకు మాకు చెప్పనేలేదు ఇట్లు చేయుదుని.

ఇమాను- నిర్బంధమైన నేను తీసివేయవచ్చును. కాని ఇతరతేమలు కంచాయితలు కచ్చిపోవుచుండును. మాయోపా యములు చేయుచుండినయెడల నుల్లూను స్వతంత్రగౌరవ తెట్టు దట్టును! ఆకర్తవ్యము తీసివేయవలయును.

తిన్నగ చెప్పండి

అమాత్యుడు- మిదనుగనుక తుదమృత్యుల రోగిలను తిన్నగ చెప్పివో వారికి వాలకుతవారము చేసివారగుదురు. మిదనుగనుక అర్థేయములలోన, ఇతరనికయములలోను చెప్పకునినది చెప్పితే చాలకుటకు లాభముండును. మాకు వాగ్కోగల స్వప్నముకాకలేదు. కాని వికలసామి అంగీకా రపూయ అనిపాకులేదు ఇదివాగులేమి చెప్పితే ప్రయోజన ముండదు. ముందు గ నే అతను రోలేది చెప్పివేయవలెను. ప్రేమ గీ) నా వారి వా? ఎన్నటికి కానేరదు. (ప్రేమ గీ) నా వారి వా? ఎన్నటికి కానేరదు. (ప్రేమ గీ) నా వారి వా? ఎన్నటికి కానేరదు. (ప్రేమ గీ) నా వారి వా? ఎన్నటికి కానేరదు.

అగాధా- లాభకే దుర్మము కామాదకమయి స్వతంత్రముగ నుండవలె ననియు నేను భారతవర్షములోని మహామృదీయుల తమముగ చెప్పయింటిమి.

నోనాదలా- తుదమృత్యు చెప్పమాడదు యుద్ధనక వారి.

అమాత్యుడు- తుదమృత్యులకు నమానము చేయుటకు వారి రోగిలను తెలుపును.

ఇమాను- నేను మాతోరకమునకు మా మిఖ్యయంత్రి కిని చెప్పయింటిమి.

అమాత్యుడు- కర్తవ్యముల నిమయమై నికరములు నాకు తెలిసి యుచివెట్టుకు చూపును. అది మిఖ్యుల ఎందు లో ఖంజురములో తెలుపును. మిలక్షేపణలను చెప్పును. మి రట్లు చేసిని చూగుండును. మిదు మిందునకేమియుండి కచ్చియున్నాడు.

మాకు కష్టకాలములో మిదు తోపుడిరి. మిమాకుకు కష్టముచే కలగును. వాకిలను నే నిమయము తెలిసిది గనుక మిదు చెప్పకొనుటకు నావట్టుగలదు. కావున మీరు సంకలు లను కయూతచేసి సాధ్యమైనంతవరకు నాకు కంపును. వికలసామి ఎత్తుడు అంగీకానుండి తిగ్గివచ్చునో నాకు తెలియదు. ఇమాను వాకివ్వరా నాకు తమ సాధకసాధక ములు చెప్పించుకొనినవో వ్యవహారములనుమూలముగ, తెలుసు.

ఇమాను- నేను కాలి సంకలులను గ్రాసి మిదు సోమవారమునాటికి కంపుడును.

ఇంతటితో చాలవారము పూర్తియయ్యెను.

కాకినాడలో ది అఫీషియల్ డ్రమాటిక్ సొసైటీ, గుంటూరు.

28, 29, 28 వ తారీఖులలో వరుణగా బ్రహ్మశ్రీ తిరువతి వేంకటేశ్వర కవుల భారత వాటకములను ప్రదర్శింతురు

23-5-21 సోమవారము శ్రీకృష్ణ నాయభారం

26-5-21 బుధవారము పాండవవిజయము

28-5-21 శనివారము అశ్వమేధం నుండి

"భీష్మనిర్యాణం" (4 అం) లేక "హరికృష్ణుడ్రా"

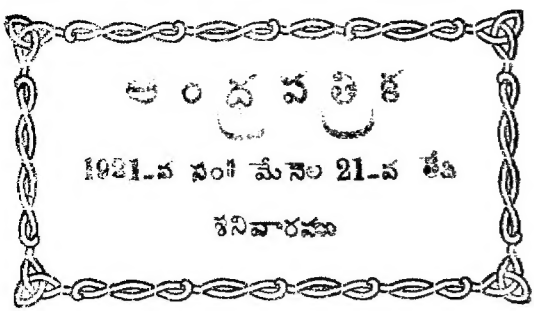
టిక్కెట్టు:- 2-0-0, 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0 మేనేజింగు కమిటీ.

ముఖ్య గమనిం.

యోగ్యతావ్రములు.

(8) కాకటమునందును, దుర్గా నెడికలో పోయినాది నులెమిద ఉత్తమ ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని కలిగించెను. నకాలమునకు ప్రవర్తియాయెను.

నేపాల్ } రాజాన వేంద్ర
12-4-15 } నర బల్ అన్ నేపాల్

ముడిబెట్టుట

ప్రిలు మాసారంభమున, కుంభకోణములో గలిగిన కలవరమునకును, సహాయనిరాకరణ వలంబులకును, తంజావూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు, కడు చమత్కారముగ సంబంధమును ముడిపెట్టి, పోలీసువారి చర్యను సమర్థించిరి. బండ్లవాండ్రు వైనను, హోటలు యజమానులవైనను, నెక్కుడు మ్యూనిసిపలు కన్నులు విధింపబడెను. తమ యసమృతి కనుబడుటకు, వారు ఏప్రిలు 1 తేదినండియ సమ్మెకట్టిరి. ఈ సమ్మె 5 తేది వరకు నిలిచి యుండెను. వీరలలో ముఖ్యులొకరిని, పోలీసువారు 3 తేదిన అరెస్టుజేయగా, ప్రజలుచేక పూరితులైరనియు, పోలీసువారు తుపాకులను ప్రేల్చుకొకరు చనిపోయిరనియు, ఆధరకు గాయములు తగిలిననియు, 'జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రభుత్వమువారికి దెలిపిరి. రాళ్లను రువ్వచో, తుపాకి గుండ్లను ప్రయోగించవలయు నను సిద్ధాంతమునే, కుంభకోణపు పోలీసువారు ఆచరణలో పెట్టిరి. ఆసిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించి, పోలీసువారి చర్యను సమర్థించిన, నాజేతన యుండనేరదు. అందుకు బదులుగ, నే సంబంధము లేని సహాయనిరాకరణముతో కుంభకోణ వ్యవహారమును ముడిపెట్టి, అధికారుల చర్యలకు, పైపూత పూయ నెంచుట, అసంబద్ధముగ దోచినను వింతజెంద నవసరము లేదు. అన్ని పాపములను నిరాకరణోద్యమమున కంటగట్టినచో, అందరి బాధ్యతలను తొలగి పోవును. అడిషనల్ డిప్టీ మేజిస్ట్రేటుగారు రొక రిపోర్టును తయారుజేసి, డిప్టీ మేజిస్ట్రేటుగారికి పంపిరి. వారి నాయకుని అరెస్టు జేసినపిమ్మట, పోలీసుస్టేషనునొద్దకు ప్రజలగుంపు ఒకటి వచ్చి భయపెట్టుట కారంభించె ననియు, తుపాకిమొనలతో బాడిచి గుంపును చెదరగొట్టుటకు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు ప్రయత్నించెనుగాని లాభము లేక బోయెననియు, అంతట అల్లరులు ప్రజలునని తలచి బతకు తుపాకులను ప్రేల్పించె ననియు, ఆరిపోర్టు దొలుపుచున్నది.

ఇన్స్పెక్టరుగారింకను దయదలచిరిగాని లేని యెడల ప్రజలు చెదరిపోవువరకు కాల్పుచుండుట కవకాశము గలదని, రిపోర్టులో గలదు. అప్పుడు మరియొక బలియన్ వాలానాగ్ విషాదము తటస్థించి యుండును. అడిషనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు ఆసమయమునందున్నచో, ఎట్టి యుత్తరు విచ్చెడి వారో తెలియదుగాని, వారుగాని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు గాని ఆసమయమున లేకుండుట మెలయ్యెను. సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు రాకముందే, పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు ప్రజలపై గాల్పుట యోగ్యముగనున్నదని, మేజిస్ట్రేటు లిరువురును అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఒక్క-విషయమును మాత్రము, చదువరులు పరికింపవలయును. అడిషనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు, తమరిపోర్టులో నెక్కడను, కుంభకోణం సమ్మెదార్ల ప్రవర్తనమునకును, నిరాకరణోద్యమమునకును సంబంధము గలదని చెప్పియుండలేదు. వారు గావించిన విచారణలో నావిషయ మెక్కడను గనుపించదు.

అందుచే జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు తమ రిపోర్టులో ముడిపెట్టిన సంబంధము, కేవలకల్పిత మనియు, పై యధికారులను భ్రమపెట్టుట కలుల గావించబడె ననియు, గ్రహింపవచ్చును. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు, సందర్భములను విచారించి, రిపోర్టు జేయవలయునని ప్రభుత్వమువారు దెలుపగ, దేహ మన్వసముగ నుండుటచే వారటల గావించలేక, అడిషనల్ మేజిస్ట్రేటుగారి నందుకు నియమించిరి. కాని వారిరిపోర్టునకు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు పై మెరుగుల పెట్టి, ప్రభుత్వమువారికి దెలిపిరి. కుంభకోణమునందే గాక, ఇతర ప్రదేశములందును కన్నులను హెచ్చించినపుడు సమ్మెలు జరిగెనని, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు రంగీకరించుచున్నారు. చెన్నపురిలో నిటీవలనే హోటలు యజమాను లొకరినము సమ్మెకట్టి యుండిరి. వారి సభలలో సహాయనిరాకరణ వలంబులు గూడ ప్రసంగించి యుండిరి.

కాని, నిరాకరణోద్యమ వలంబుల కుట్రచే, నీ సమ్మెలు జరిగెనని ఎవరుచు జెప్పియుండలేదు. ఇటులనే, కార్మికు లీ నగరమున కలుమార్లు సమ్మె కట్టి యుండిరి. ఇది నిరాకరణోద్యమ ఫలితమని చెప్పట కెవరును సాహసించలేదు. నిరాకరణోద్యమము జనింపకముందు, దేశమునందు పనివాండ్రు సమ్మెలు జరుగుచుండెను. అల్లరులు ప్రబలుచుండెను. పోలీసువారు తుపాకులను ప్రేల్చుటయు, జరుగుచుండెను. ఇట్టి సందర్భములలో, తప్పెవరిదని నిష్పక్షపాతముగ విచారించి కనుగొనుట న్యాయముగాని, నిరాకరణోద్యమముపేరుచెప్పి, బాధ్యతను తొలగించుకొనుట న్యాయము గానేరదు. ఇంతకును, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు చూపిన సంబంధమేమి? రామభద్ర ఒడయారు అనువారు సమ్మె దాడులపక్షము వహించిరట. ఒడయారుగారు నిరాకరణవాదులట. అందుచే అల్లరులకు, నిరాకరణవాదుల ప్రోత్సాహ మే కారణమై యుండునని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు నిర్ధారణ జేసిరి. ఒడయారుగారు సమ్మెదారుల దౌర్జన్యపద్ధతుల నంగీకరింపలేదని, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు రంగీకరించిరి. అటులయినచో, ఒడయారుగారు అల్లరులకు ప్రోత్సాహ మొసగిరని తలచుట కేమియవకాశ ముండును? ప్రజలు అల్లరులకు పాల్పడుదురని అధికారులూహించియుండలేదని, మేజిస్ట్రేటుగారే దెలిపిరి. 3 తేదిన సమ్మె జరిగినపుడు, ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు పాల్పడుదురని అధికారులు నమ్మలేదట. పరిస్థితులను గమనించిన, పోలీసువారు తొందరపడి రనియు, వారి చర్యను సమర్థించుటకు ఏలు లేదనియు, ఆ సంగతిని మరుగుపరుచుటకు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు నిరాకరణోద్యమమును పేరిడి రనియు, తలంపవలసినవచ్చుచున్నది. పీర్లవండుగకును, గోకులాష్టమికిని ఎంతసంబంధము గలదో, కుంభకోణపు వ్యవహారమునకును నిరాకరణోద్యమమునకును సంతియేసంబంధము గలదని గ్రహించుట భవ్యము.

కుంభకోణ కల్లోలము గూర్చి అతిశయోక్తులు ప్రచురింపబడుచున్న పని, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రభుత్వమువారికి సూచించిరి. కొన్నిదినములు పురమునంద బాజకము ప్రబలెనని, మెయిలు పత్రికా విలేఖకుడు వ్రాసెను. ఇది యసత్యమని, మేజిస్ట్రేటుగారు వాదించుచున్నారు. సమ్మె జరిగిన 1, 2 తేదులందు శాంతి కెట్టి భంగము కలుగలేదని వారు వ్రాసిరి. 3 తేదిన పోలీసువారు ముఖ్యుల నొకరిని అరెస్టు జేయక బోయినచో, ఎట్టిదుర్గతి వాటిల్లకుండెడి దనుట స్పష్టము. గుంపుల బారినండి తప్పించుకొనుటకు, ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యులగు కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు తమ మోటారుబండిని వెనుకకు త్రిప్పు

కొనవలసి వచ్చెనని, పత్రికలలో ప్రచురింపబడగ, ఈవార్తయందు సత్య మేమాత్రము లేదని వారు పత్రికలకు వ్రాసిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు, భయపెట్టుటకు దెలిపినవిషయములకు, మెయిలుపత్రికా విలేఖకుడు మరికొన్నింటిని చేర్చెను. రాజమాయి జయిలులో, ఇటీవల కొందరుదొంగలు పారిపోయి యుండగ, ఇదియు గాంధీయద్యమప్రభావ మేమియని అధికారులు ప్రకటించిరి. అనధికార విచారణ సంఘమువా రీవిషయమై విచారించి, పోలీసువారి వలంబించిన దారుణచర్యలను ఖండించిరి. కుంభకోణము జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి రిపోర్టుపై ప్రభుత్వమువారి రెట్టియభిప్రాయ మిచ్చెదరో తెలియదుగాని, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యభిప్రాయముతో వారే కేథించిన నేకీభవింపవచ్చును. 3 వ తేదిన సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు గారు కుంభకోణము నుండి వెడలిపోయిరనియు, సమ్మెవలన ఉపద్రవము వాటిల్లనని, వారు తలచియుండకబోవచ్చుననియు, 3 వ తేదినవరకు దుస్థితిచేకూరునని తలచుట కవకాశము లేదనియు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారే సూచించిరి. అట్టికరి, ఒకటి రెండవ తేదులలో లేనివిశేషము 3 వ తేదియందేమి గనుపించెను? పోలీసువారి వలంబించిన నిర్బంధచర్యలే, కల్లోలస్థితికి కారణ మయ్యెనని, ప్రభుత్వమువారు గ్రహింపగలుగుదురు. నిరాకరణోద్యమమును జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు రద్దుపెట్టినంతమాత్రమున నిజస్థితి దాగజాలదు.

ఆంధ్రదేశము: 144 శ్లోకము

బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక ఇటులవ్రాయుచున్నది.

"144 శ్లోకముకు, హిందూ దేశాధికారులు కనిపెట్టిన యుపయోగములు అనంతములుగ నున్నవి. ప్రేమయందుగాని, యధమునందుగాని, ఏ మార్గమయినను సరసమే యని చెప్పుదురు, నిరాకరణోద్యమముపై ధ్వజమెత్తుటకు, హిందూ దేశాధికార వర్గమువారు ఎట్టి సాధనముల నుపయోగించుటకును వెనుదీయ నక్కరలేదని నమ్ముచున్నటుల దోచు చున్నది. పరిపాలనాస్వభావము, న్యాయగ్రంథములలో గనుపించెడి శాసనములపై గాక, వానిని నిర్వహించెడి పరిపాలకుల మనోభావము ననుసరించి యుండునను సత్యము, అధికారులు నిర్బంధమునిమిత్తము శాసనములనుపయోగించుచున్న విధము బట్టి బాగుగ వెల్లడియగుచున్నది. ఇదివర కుపయోగించుచున్న నిర్బంధ శాసనముల నికమిద నుపయోగించునని, అధికారుల హృదయములో గలిగిన మార్పును కనుబడుటకు, ప్రభుత్వసభ్యుడు వాగ్దానము జేసియుండెను. ఏ శాసనములను రద్దుజేయవలయునో దొలుపుట కొక విచారణసంఘము నేర్పరిచెను. ఈ స్య ప్రధానమగు నిట్టి నాటక మొకమూల నడుచుచున్నది. నేరొకమూల, క్రొత్త నిర్బంధమార్గములు నిర్మింపబడుచున్నవి. 144, 107 శ్లోకములను ఎట్టి చెడు పనుల కొరకు వాడుచున్నారో, గమనింపవచ్చును. కాకినాడ జిల్లాలో సంపూర్ణ శాంతి ప్రబలియున్నది. కాని ఆంధ్రదేశములో గాంధీయహత్యుని పర్యటనము గాంచిన విజయముజూచియు, ఆంధ్రులలో నిరాకరణోద్యమము పాదుకొనినవిధము జూచియు, అధికారు లోర్వజాలకబోయిరి ప్రజలను, భయభ్రాంతుల జేయుటకు వారు దలపెట్టిరి. శాసనబద్ధులను, శాంతివంతు లగు కాంగ్రెసు ప్రముఖులను, సామాన్య నేరస్థులవలె జూమీను నీయవలయునని కోరిరి.....ఇట్టిచర్యను జరుపుచున్న మేజిస్ట్రేటుగారే, 144 వ శ్లోకమునందు, గాంధీ

మహాత్మునిపటమును రథోత్సవములందును, మరల సంబంధముగ నూరేగింపులందును తీసికొని పోగూడ దని ఆజ్ఞాపించెను. గాంధీమహాత్ముని పటమును రథముపై నుంచినందుకై రాజమండ్రి జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద, 16 మంది ప్రాసీక్యూటు చేయబడిరి. గాంధీకన్నను, గాంధీపటమెక్కుడు భయంకరముగ నుండునా? సిమ్లాలో రాజప్రతినిధియేగాంధీతో సంభాషించుచున్నాడు. పాలకు లిట్టిచర్యల నవలంబించుటవలన, శాసనములపై ప్రజలకు గౌరవ మతిశయించునని గాని, శాసనాధికారులపై నెక్కుడు ప్రేమ గలుగునని గాని, రీడింగ్ ప్రభువు దలంచుచున్నాడా? న్యాయము గౌరవమును వీరు సంతరించదలచినది ఈ విధమున నేనా? రాజకీయవ్యవహారముల నిమిత్తము, న్యాయము నీరీతిని భ్రష్టము గావించకుండ రీడింగ్ ప్రభువు అటంకపరుప లేనియెడల, ప్రజల విశ్వాసము నాతను చూరగొనుట దుర్లభము."

మధ్య రాష్ట్రముల సమావేశము

జబ్బులుపురమునందలిటీవల జరిగిన యీ సమావేశమునకు, అధ్యక్షత వహించిన రాఘవేంద్రరావు గారు, ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానము మారి స్వరాజ్య మేతెంచిన గాని, భారతవర్షమునకు మోక్షము లేదని, నుడివియుండిరి. ఇందుల కనేక కారణముల జూపిరి. ప్రజల న్యాయత్రేయ్య నడచి వైచుటకు నిర్బంధవిధానమునే శరణ్యముగ గైకొనునంతవరకు, ప్రభుత్వము ప్రజల ప్రేమను బడయకాలదనియు, హిందూదేశమునందే గాక, బర్మెండు, ఈజిప్టు, పాకీస్తాన్, సిలీను, మెసపొటేమియాలలో గూడ నిట్టి భావమే ప్రబలియున్నదనియు, స్వరాజ్యమును వెంటనే స్థాపించుట యావశ్యకమనియు, ఇందుకు నిరాకరణమే సాధనమనియు, ఎన్నికల విషయమునను, బిరుదుల విస్తరణము విషయమునను, మధ్యరాష్ట్రము లితరప్రదేశములకన్న ముందంజవైచె ననియు, మధ్యపానపీఠ బహిష్కారము విషయమై ప్రజల ప్రయత్నము లెక్కుడు ఫలప్రద మయ్యెననియు, అధికారుల నిర్బంధములు గూడ అతిశయించెననియు, అఖిలభారతకాంగ్రెసు సంఘనిర్ణయముల నెల్లరును కొనసాగింపవలెననియు, వీరు విశదపరిచిరి. రాఘవేంద్రరావుగారి యాజమాన్యమున, రాష్ట్రీయసమావేశము జయప్రదముగ జరిగె నని, తంతివార్తల బట్టి కనుగొనవచ్చును.

ఊహ

గాంధీ రీడింగ్ ప్రభువులకు జరిగిన సంభాషణము గూర్చి, ఇంగ్లీషు మెనుపత్రికలో ప్రచురింపబడిన వృత్తాంతము ఊహాజనితమై యుండునని, దెలిపియుంటిమి. ఈ సంగతిని ఇండిపెండెంటు పత్రికావిలేఖకుడు సిమ్లానుండి ఈ రీతిన దెలిపియుండెను. "ఇంగ్లీషు మెనుపత్రికలో గాంధీ రీడింగ్ ప్రభువుల సంభాషణ గూర్చి ప్రచురింపబడిన వృత్తాంతమునందు, సత్య మెంతమాత్రము లేదు. ఇంగ్లీషుమెను పత్రికా విలేఖకుడు తనయూహనుపయోగించెను. ఆధారరహితము లగు నిట్టి ప్రచురణములవలన, ప్రజల మనములలో దురభిప్రాయము లుదయించుట కవకాశము గలదు. గాంధీమహాత్ము డెప్పటివలెనే, వంజాబు, కిలాఫాత్, స్వరాజ్య సమస్యల గూర్చి మిగుల పట్టుదలతో నున్నాడు."

మారకపురేలు

రూపాయిమారకపురేలు రాను రాను తగ్గిపోవుచున్నది. ఒక పిల్లింగు కి పెన్నీలకన్న గూడ విడి తగ్గిపోయినది. ఇంకను, తగ్గిపోవచ్చునని వర్త

కులు భయపడుచున్నారు. ప్రస్తుత స్థితి ఇంకను విషమముగాకుండుటకు, అధికారులు తగిన చర్యల నవలంబింపవలయునని, టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికా విలేఖకుడు గోరుచున్నాడు. కాని, తమ కేమార్గము గనుపించుటలేదని, హెయిలీ గారు బడ్జెట్టు ఉపన్యాసమునందలివరకే దెలిపియుండిరి. హెయిలీగారు ప్రస్తుతస్థితిని చక్క-బరువ గలుగుదురని తోచదు. హిందూదేశమునకు గొప్ప యనర్థము వాటిల్ల నున్నదని, టైముస్ విలేఖకుడు వగచుచున్నాడు. వగచిన లాభ మేముండును? ప్రజలకు కోశాధికారము చేహారి స్వరాజ్యము సిద్ధింపవంతవరకు, వారికోర్కెలు నెరవేరు మార్గము గనుపించదు.

హితవాక్యములు

ఆఫ్ఘన్ దండయాత్రవిషయమై లాలాలజవతి రాయగారు వందేమాతరము పత్రికలో వ్యాసముల ననేకములను వ్రాయుచున్నట్లు, తంతివార్తలు దెలుపుచున్నవి. హిందువులును, మహమ్మదీయులును అన్యోన్యవిశ్వాసభావముతో మెలగవలయుననియు, స్వరాజ్యమనిన హిందూరాజ్యముగాదని హిందువులు మహమ్మదీయులను నమ్మింపవలయు ననియు, బ్రిటీషు పరిపాలనానంతరము విదేశమహమ్మదీయ పాలనమును తా మొకరింపమని మహమ్మదీయులు హిందువులను నమ్మింపవలయు ననియు, వరస్పరవిశ్వాస ముభయులలో బెరిగిన గాని స్వరాజ్యము సిద్ధింపదనియు, లజరాయగారు స్పష్టముగ దెలిపిరి.

త్యాగము

చిత్తరంజనదాసు గారు బోగ్రా గ్రామమునకు వెడలి ప్రోత్సాహము గలిగింపగ, కదిమంది న్యాయవాదులు తమవృత్తిని విసర్జించి రనియు, వీరిలో గవర్నమెంటు ప్లీడరుగూడ నొకరు గలరనియు, తెలియుచున్నది.

గంధి అభిప్రాయములు

హర్షియను, కంపెసి

మే 18 క తేది ప్రజాతీతమైన యంగు ఇండియా పత్రిక కేసు మాకందెను. ఇందులోని గంధి అభిప్రాయములకు తాతకలకరింప నుద్దేశించుచుంటిమి. హర్షియను విషయమై నేనెమి చెప్పుటకంద ఉపేక్షించిరిని మిత్రులు కొందరు ఆశ్చర్యించిరి. సకర్పాద సోదరుల విషయమైకూడ నెందుకు ప్రాజెంటులేనని నురిగింద రనుచుండి. హర్షియను కేసులవలన లాభ చెడ్డచేయబడుచున్నది. వైమాన్తీ నెమి. వ్యాపకాప్రాససాంఘికపన్ను ఒక శక్తును జడ్జి అక్యామెన తీవ్ర చెప్పవలసివచ్చుచుండును. భారతవైక సంగతులనుబట్టి నిరాకరణమునకు మాడ చెడ్డచేయవచ్చు చుండును. కేకయలోని మాభ్యువిషయమై మాత్రమేకేక ప్రాయశంకును. నేను హర్షియను, సకర్పాదల విషయమై వ్రాసిన పుస్తకము గవర్నమెంటువారి విడుదలచేయుచు కోరుతును. కాకునైన చెప్పనని వారిత్యాగము మాదుడని ప్రజలకు చాటుటకు ప్రాయశంకును. హర్షియను తిరిగివచ్చుటకుంజిత వారిని అక్యామెనగ తేవగట్టితిమి నెమి. సకర్పాదసోదరులు బుద్ధిమానులు. వారిబుద్ధిసంపద భక్తిమనన చెక్కుటలేదు. ప్రజలకి విశయోగపడవలెను. ఆ అష్టకన్యూరిద్దరిలో ఒకని నేను తాగయొకడను. అతని నేను అండలలోచూచాను. అతడు క్రైస్తవశాఖి, తెలివితేటలు గలవాడు, వేదాభిమాన. అతడు నిష్టకథాడు. నాకంటెయెక్కుగనే అతనికి తెలివిన ప్రస్తుత ప్రభుత్వములోని తోషణము. అతనికి భారతవర్షమునంద గాధలేమి యున్నది గనుక బుల్లోలో నిజశిక్షపొసగవచ్చును. యాగ్యమైన ప్రభుత్వములేమి అతడు గొప్పవదనలో నుండి యుండేవాడు. నేను వారియభివృద్ధికోరెనుకూడా కనుచుంటిని. నిరాకరణము తయై ప్రయోగపొయిపో హర్షియను ఇండియాకు వచ్చియుండేవాడు. ఆ అన్నతమ్ములద్దరినీ కదితెట్టియుండేవారే ఎంతోకాలముండిరి ఇప్పుడు నిరాకరణము వారికర్హమునని వారి విడుదల చేయించాలనియున్న

వాడు వెంటనే నిరాకరణమును సాధించవలెను. అనగాస్వరా (ప్రాప్తి. దానిలోభగ ఇప్పుడు బంధుభావాల నన్న వారి విషయమై నసాంఘికతెను. ఇంతేకాదు మనముగూడ భయపడుచున్నాం. పోవుటకు వెనుదీయకూడదు. వ్యాపకముగా ప్రభుత్వము కండ్లయెదుట తక్కువేసినచో వారు భయపడుకొంటిరనుక.

ఆమార్గము లేమిటి?

నేను ఆసందభవములో నుండి యీ విషయములను (కాయాచింటిని. కేసులను (రైతులు) పండితైమిత్రము ఒకపత్రికనుకేయింపిరి. వారినికన్నతయారాను. నేను వీరూరిలో స్వరాజ్యము తెచ్చివీరుకుని అందులో (వ్రాసిరి. అందులో ఆశ్చర్యకరమైనదేలేదు. అగ్రవాడు కలిగించుచున్న పాటి కళకాంక్షిత్తులై యుండదని రైతుల నందఱు కోరిరి. వీరిని నంజిపెట్టక అయిదుగురిని బంధుభావాలతోనేసిరి. ఆ పత్రికలు రాజద్రోహకరమని మేజిస్ట్రేటు నిర్ణయించెను. వారిని పండితైకద్దరి కోరినాడు. అతడు వారు పూడికెత్తు తియ్యక అంధి భావాలతో పోయిరి. ఇది యాత్రమార్గమైక కప్పిదను.

గంధి బోటును కలుకొనవద్దని అలహాబాదు పిట్టిబ్ద కంక్షర గవర్నమెంటు నాకరులను కోరిరి. గంధిబోటులో ద్రోహములేదు. అది తెలికగను ను దరమగ నున్నది. వారిని గవర్నమెంటువారు అందఱుకు భరింపకలేదు. అట్లు బోటును వెట్టికొంటే వారిలోనుండి తీసి పారవేయవలెను. బంధుభావాలతో వేసివారేచక్కను. గవర్నమెంటునాకరులలో కొందరు మరీ భాందములు ఇండ్లలో రాకుమును తెలితే పట్టుబెందురని మాడ కొందరి నూరిపోయి ముడిరెను. రాటు ము రాజద్రోహకర మని నిర్ణయించినచో వారిని ఇండ్లలో పెట్టి నూలుబడికి భయపడు పోవుట యాత్రమయినది యనుకు. భయపడు పోవుటకు మరొకరు మంజుర్యము చేర్చుదును.

జమీందారులు రైతులు

సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమునకు కొంతకొంత వారిపోవుట ప్రజలకు భయపెట్టుచున్నాడు. ఇక రైతులలో కొంత అధికారము వచ్చినది. వాడుక తిప్పుగ వారిని వినియోగించుకొనుట. తదు. ఎన్నో జమీందారులలో వారు తమకట్టుకట్టుకుల సత్కరించుచుండిరి. వారు ఇకను లట్లు చేయుటవల్ల వారు బొందవలయుచున్నారట. జమీందారుల పొదుకు చాటి వారు వాడుకనుగ (కట్టించుచున్నారట. జమీందారులతోచాటి, ముగరి నీక దొరకడంద చేయుచుండిరట.

వచ్చు సాదకట్టుకలేదట. రైతులయొక్క యువనదరి రాకకలకు యువన త్యాగకరము. కాని అది నిరాకరణమునకుంజిత వృత్తి. దీనికివారి సంబంధమేలేదు. తరువాత వచ్చినప్పుడు వారు గవర్నమెంటుకు తన్ను తిక్కవద్దని చెప్పింప బంకము కాని జమీందారులకు వచ్చు చెల్లనందేచేయుటకు మన మెక్కుడును సంకల్పించియుండలేదు. మన కార్యపురేలు రయింతులను బాగుచేసి వారిని జమీందారులకు గలసంబంధమును జలవనచలయమును. జమీందారులకు వాడుక ఏర్పరచుకొనిన మరలులను వారు మన్నింజితరములను. మరలుల బాగుండ నప్పుడు మంజుర మార్పుయికోత నేగాని దానయింజిత దిగ కూడదు. జమీందారులలో నుండిగ సంప్రదించుకోతెను. మన ముగవర్నమెంటు బోక్యములేకంద వ్యవహారములకు వచ్చు రింజితరములేదు. అది సాధ్యమైకప్పుడు మనకు సొలవార్చు కలగుదును.

క్రమరీతులు

మనకు వచ్చుచున్న సంవత్సరమున స్థితిని. రైతులకు ముఖ్య ప్రజలు నేనుకారం చేసి గోలచేయుటవలన రూపాయిమారుకు ఇప్పుడి కలుగుచున్నది. ఇకనే కలలో నన్ను మెచ్చుకొన్నవారే అతకవార నన్ను దీనివల మెబడిరట. నేను అలహాబాదుకు పోవుచుండ ఒకడు నాతోచూడ ప్రయాణముచేసిరి. ప్లేటునుబట్టు వసం వచ్చిరదేను. పాప నుతడు అవోడ్రిక్రియోలో కడకు వామనిక ఫలవారము కొనికొన్నా లేపాయిను. పాడు మనకి కష్టముగ బుందవచ్చును. నేను తిరిగిపోవుచున్నప్పుడు నానూపుప్లేటునుతో వెట్టికొనకూడదేను. నాకు కేకలు చేసికొనుచు నేన్ను బుడిగగంపయెదులకువారి పడుచుండిరి. కలివారికి వారు అసౌభ్యము కలిగించుచుండిరి. విరీరమైన గోల వారి తెట్టి రింబాలుబడి గాంధీయులకు రొక్కపెట్టి. కాని కేకలు పెట్టకుండ చెయ్యక పోయిరి. నన్ను గదిగమ్మును దగ్గర నిజమనడి దగ్గర మిచ్చుగిరి. కాని నేను వారినుటలనక మూర్ఖువోటినుండి కడలలేదు. కేకలు మానితే వచ్చి కనుకనుకు నని చెప్పితిని.

కడవనందేవులు: జీవిత చరిత్రాత్మక గాథను
50 పేజీల సభ్యులలో గాననం చేయడం పాపించి మిళితమూ
చునో రాత్రుల రుచులు 120 రాత్రిలు: స్త్రీలు: వధ
చునూ: మధ్యపానము చేయవారలు మందులకు న దొర
(18.

స్థానిక వార్తలు

దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

మొదట విరమణాధికారులు: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం: దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

పాలిటాస్ట్రోఫర్ నాటికలు

ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

(1) దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

II. దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

III. దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

IV. దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

వరకు కాపీ చేయటం

దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

అనువాదం వ్రాసిన దాని

దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

నామినా అనువాదం చేయ

దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

అనువాదం వ్రాసిన దాని

దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

వరకు కాపీ చేయటం

దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

అనువాదం వ్రాసిన దాని

దేశీయ ప్రార్థన వరకూ: ఈ సభకు స్థానముల దేవుడు ముగిసినప్పుడు లేచి (అనివాదం) రాత్రి పూజలకు పాల్గొనిన వారిలో ముఖ్యముగా ముగిసిన వారిలో 2 నిమిషముల పాఠములు ఉన్నాయి. 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి. ముగిసిన వారిలో 11 గంటల వరకు ఉన్నాయి.

(Uncorrected.)

Womens Indian Association. Mr. Naidu at Bangalore.

BANGLORE, May 20. A special meeting of the Women's Indian Association, Mrs. Sarojini Naidu presiding, a resolution demanding women suffrage for Local Boards, Municipalities, Representative Assembly and Legislative Council was unanimously passed. Mrs. Naidu in the course of a short speech urged vigorous activity for the cause asserting that Mysore being a model state in administration, commerce, education and Arts, must also be a model in political recognition of its women.

Addressing a big gathering of students on "Reconstruction of India" last evening, Mrs. Naidu made a strong appeal for special reconstruction before anything else. "You ask for political freedom when child widows are chained by ancient iron customs, when unto a unhabitual and inequality reign supreme". The emphasis that Indian men and women should feel the idea of God in themselves feel proud of belonging to a religion of elastic principles and go onwards breaking all the fetters of out of date customs like a brave army of honest workers in the cause of the motherland.

BOMBAY NEWS.

BOMBAY, May 21. Mr. Cazim Gamruddin Tayebjee, a practising Solicitor of Bombay High Court, met with a shocking death yesterday as the result of a carriage accident. He was driving in a Victoria when the harness broke and the horse became restive. The deceased was jammed between a wall and a mudguard. The lower part of his body was totally smashed and he met with instant death.

Their Excellencies Lord and Lady Willingdon who arrived here on Friday morning, spent a busy day. From the station Their Excellencies drove to the northern part of the town to inspect the various improvement schemes in which Lord Willingdon took no small interest while he was Governor. At Morli and Matunga Their Excellencies were shown the new works in progress and also at Kalgau they visited some chawls in connection with the Government Housing Scheme. Her Excellency visited the institutions in which she took interest while in Bombay, viz., widows home Y. W. C. A. Hostel, Lady Freeland's Office as President of the European Workroom at Tata House and the Queen Mary Technical Institute. Their Excellencies in the afternoon drove together to the race course and from thence they went to the Willingdon Sports Club where they met many of their old friends. Later in the evening they were entertained at a dinner by the members of the Club.

The state of the old Sallers' Home on the Carnage and was sold by auction by the Bombay Development Department and was knocked down at Rs. 378 per square yard which is to little compared with the prices paid in recent years in such important localities, thus proving conclusively that land speculation in Bombay has come to the lowest level.

Taj Mahal Hotel Waiters.

BOMBAY, May 21. The waiters of the Taj Mahal Hotel numbering about 100 went on strike on Friday afternoon without paying any heed to the persuasions of the management. Their principal demands were that the quality of their food should be improved, extra tea should be provided for them at 10 A. M. an increase of Rs. 5 to their monthly salary should be accorded, their quarters to be provided at the Hotel and no breakages should be charged to them. The management was prepared to meet them half way but the strikers were not in a mood to listen.

The waiters employed in the Greens Restaurant also under the management of the Taj Mahal Hotel remained loyal but their offer of help to the Taj Mahal Hotel was frustrated by the threats of the strikers. The strike has seriously dislocated catering at the hotel at dinner time. However residents and visitors brought in their own servants to wait at table and the inconvenience was to some extent minimised. Along with the waiters nearly a majority of the female or the menial staff have gone out. The strikers posted themselves in front of the hotel and successfully prevented the new men procured from outside from going in until they were dispersed by the police.

మోహనీ తైలము

నీ తు! మా నెల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0 శ్రీ పురుషులు వాడుకు ముగ్ధులైనది. ఇది మనోహరమము జేయు విద్యార్థులు

స్నేహము, ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి సుఖ నిద్ర విశ్రాంతి నిచ్చుచు నుండును మోహనీ తైలమును ప్రాచీన గురువులు మనోహరముగ జెంచి కాపాడుచు ఈ తైలమునకు కల రమణీయముగు సువాసన చెప్పనలవిగాదు

అమృతాంజనము

ఈ క్షణి దక్షిణ సూర్య సీసా 11 - మల 0-10-0 అమృతాంజనం సీసా, ముగ్ధులు ఈ క్షణము.

జిల్లాఉదలి వారీచులునును మంజియూర్నామా
కల్పింపి. శ్రీమతి పాణకా కనకమ్మ నార సిద్ధూపి గూడూరు
మొదలును గ్రామముల చుట్టు ప్రక్కలకుఁ బల్లి శ్రీల నధల
గానించుచు రాంజుల గూర్చియు స్వరాజ్యమును గూర్చియు
ప్రభోధము గానించుచున్నాడు. విజ్ఞానంబి కా వరీచునును
స్వర్ణపాకములబొందిక శ్రీమతి పామర బాలకనకమ్మ నార
జిల్లా కాలగ్రామ కమిటీ కారి చేత పరీచారమునకై నియమింప
బడి శ్రీలయించు మారక ప్రభోధమును గానించుచున్నాడు
గూడూరు కేసు నందర్పమున మోక్షోద్ధార లింగసారి కర్పిత
రచి కొనిపరాజాను మరల జాఖుల చేయించుకొన వచ్చునా
యెను విషయము నిర్ధారణ చేయివరకు జనల విచారణ
జుప్తును చేసివారు గూడూరువం దున్నామా దివదివమువరకు
పెనుగుచున్నది. 5 గును ముద్దాయాల జామీనుదివదలతో నే
యెన్నాడు. ఉత్సాహుళాకితులై యున్నాడు. వెల్లుంప కట్టు
మున పరిసారము కాలుగు పేర్లు ఉత్సాహగముల జరుగు
చున్నది. — కన్నులకంటి రానుకన్య లిక్కవరకు రామిరబ్బి
జిల్లానంధు కార్యదర్శి.

Mysore Government.

Communal Representation.

A Government Order.

(ASSOCIATED PRESS)

BANGALORE, May 19.

A Mysore Government Order says:—

The question of the adequate representation of all communities in the State in the public service has been engaging the attention of Government for sometime. Various instructions have been issued from time to time in regard to recruitment and the grant of certain concessions for candidates for public service belonging to backward communities. Government felt in 1918 that the time had arrived for a comprehensive review of the situation and for taking more definite measures for the increased representation of backward communities consistently with the maintenance of the required standard of efficiency in the service. A Committee was accordingly appointed for this purpose in August of that year with Sir Leslie C. Miller Kt., as President to consider (i) Changes needed, if any, in the existing rules of recruitment to the public service, (ii) special facilities to encourage higher and professional education among members of the backward communities, (iii) Any other special measures which may be taken to increase the representation of the backward communities in the public service without materially affecting efficiency due regard being paid also to the general good accruing to the State by a wider diffusion of education and a feeling of increased status which it is expected will thereby be produced in the backward communities.

The Committee's report was received in July 1919 and the opinions of the Heads of Departments on the report have since been received.

Concessions to Backward Communities.

Government considered it necessary in the public interest that an endeavour should be made to arrive at a definite standard of representation of the backward communities in the public service provided qualified candidates are available. They are at present of opinion that the proportion of the members of backward communities in all headquarters and district offices of all departments should be gradually raised to 50 per cent of the total strength (exclusive of those in inferior service) within seven years. It has been suggested that if qualified candidates belonging to backward communities are not available duly qualified candidates belonging to those communities should be imported proportion for employment in the state so that the prescribed may be reached in any case.

Government consider it unnecessary that the term "backward communities" should be rigidly defined for the purposes of this order. The term should be understood as including all communities other than Brahmins, who are not now adequately represented in the public service.

In order to secure the result referred to above it will be a standing instruction to every officer authorised to make appointments to the public service, and to any special agency constituted in pursuance of this order, to give preference to a candidate of a backward community in making an initial appointment so long as the former possesses the prescribed minimum qualification even though he may be less qualified than other candidates.

In order to enable backward communities to take advantage of the opportunities now afforded it is necessary that they should be given certain further facilities both in regard to education and the rules of recruitment. The Committee have made certain recommendations in regard to educational opportunities.

In regard to the rules of recruitment the following facilities will be afforded in furtherance of the policy declared above:—(i) The Maximum age for entry into service which is now 25 years, will be raised to 28 in the case of candidates of backward communities. (ii) It has been represented by the Committee that the minimum qualifications, educational and departmental, now required of officials are unduly high and that they may well be revised and lowered, having in view the character and nature of the services required in each department. Government accept the view that the rules in this behalf require fresh scrutiny and revision and are accordingly pleased to direct that such revision be undertaken forthwith.

(iii) The Clerkship Examination rules will also be revised in the light of the foregoing instructions.

Government feel that in order to achieve the required progress within the prescribed period special arrangements are necessary to ensure that all qualified candidates belonging to backward communities and desirous of entering public service should secure appointments without undue delay. A central agency is also required for registering all applications for appointment and putting applicants in touch with the offices where vacancies exist or occur from time to time. They are accordingly pleased to direct that a Central Recruitment Board be constituted for this purpose in association with the Efficiency Audit Branch of the Chief Secretariat.

All-India Dhoby Conference.

ALLAHABAD, May 20.

Details received of the All-India Dhobys Conference show that instead of the expected non-co-operation resolutions those expressing loyalty to Government and urging establishment of schools were passed. Non-co-operators were not allowed to take part in the meeting.

Coonoor News.

COONOOR, May 19.

The opening session of the South Indian Missionary Conference took place at the Stanes School, Coonoor, on Thursday the 19th instant the Rev. A. Marsh of the Baptist Mission presiding. The Rev. J. Gulliford read the report of the South Indian Missionary Association for 1920-21 and the report of the Madras Missionary Educational Council.

The Rev. J. Hatch of Salem introduced the Madras Temperance Bill proposed by Mr. Ramachandra Rao to be moved at the next meeting of the Madras Legislative Council.

The Afghan Mission.

Details Still to be Kept in Secret.

Governments Communique.

(ASSOCIATED PRESS)

SIMLA, May 20.

The following Communique has been issued:—The Government of India are sensible of a growing desire on the part of the public for information regarding the progress of the negotiations between Sir Henry Dobbs Mission and the Afghan Government. They would be very glad were it in their power to satisfy that desire, but apart from other considerations, they could obviously not do so at this stage without the full and formal concurrence of the Afghan Government. It is desirable however to remove certain misconception and contradict certain misstatements on the subject that have recently crept into the press. In one quarter, for instance it has been suggested that the Kabul mission has been thrust upon the Amir against his will. Nothing could be further from the truth. As stated in the Communique which was issued nearly a month before the mission crossed the frontier, Sir Henry Dobbs was sent to Kabul in response to a definite and most friendly invitation from the Amir for the despatch of a British mission to Kabul for the conclusion of a treaty. It has been suggested again that the mission must be in some danger unless it is safeguarded by a military escort of considerable strength. There is no military escort attached to the mission and there was none attached to the mission which proceeded under Mr. Louis Dane to conclude a treaty with the late Amir. Indeed the suggestions rest on an entire misapprehension of the conditions in which treaties are negotiated between two countries. The safety of a mission in a foreign country is a responsibility that devolves on the ruler who invites its presence. Widespread publicity again has been given in the press to what is described as the terms proposed by the Afghan Government for a treaty. The description as a whole is wide of the mark. Were it possible to divulge the results hitherto reached in the negotiations without detriment to public interest and without violating and betraying the confidence of the Afghan Government the Government of India would be only too ready to do so, but of the actual object of the mission there is nothing further to divulge than the fact that it is simply and solely to explore, at the Amir's express invitation, all possible avenues for concluding a treaty of friendship with Afghanistan which will be conducive to the honour and the lasting interests of both the countries. The prolongation of the negotiations has naturally aroused some impatience in the public. It was not wholly unexpected by the Government of India. The negotiations of the Dane mission with his late lamented Majesty Amir Habibulla lasted 3½ months. They were conducted after a period of prolonged friendship unbroken by any serious misunderstanding between the two Governments. They culminated in a treaty under which the treaty with Amir Abdur Rahman was simply reaffirmed. The conditions of day are very different. The problem is much more complex. In this fact alone lies in part the explanation of the protracted and delicate character of the present negotiations, but the public may rest assured that the Government of India will take them fully into their confidence as soon as the negotiations have reached a stage at which they can properly do so.

Burma News.

Railway Strike.

RANGOON, May 20.

Replying to a telegram from Mr. Patel, the Railway strikers' advocate, requesting personal intervention as negotiations were dropped by the Railway authorities, the Lieutenant Governor said:—It is understood that since the telegram despatched mediation by a third party between the men and the Railway authorities is in progress. Also the return of the permanent Agent is a new factor. His Honour hopes that an agreement may be reached between the parties without any need for his intervention.

The Rangoon Trades Association has arranged with the B. I. Coy. to run a steamer from Rangoon to Moulmein in carrying freight held up owing to the Railway strike. She will sail for Moulmein to-morrow.

The Rangoon Buildings Committee has referred back as unacceptable in the present form the plans for a six storey building fronting Merchant Street and two side streets.

Trial of Ottama.

The trial of Ottama is again deferred to the 30th May to suit the convenience of the defence counsel, who desires to attend the National Education Conference on the 24th and following days.

Elections.

The date for the completion of the election to the Legislative Assembly has been postponed to the 3rd September, thus allowing a new electoral roll greatly enlarged in number to be prepared. The Burmese organisations demand that previous non-participation resolutions regarding election be still respected.

Twenty-three men were injured by an accident at Dalla Dockyard belonging to the Irrawady Flotilla Company. The iron frame roof of the flat on which the men were working collapsed. Two men are detained in hospital with serious injuries. Most of the others have returned home.

Hotel Waiters Demands.

BOMBAY, May 20.

The waiters of the Taj Mahal Hotel, under threat of strike, have put forward demands for an all-round increase of Rs. 5 in their monthly wages and an allowance of Re. 1 for each waiter when engaged in catering outside the Hotel premises. The management have offered an all-round increase of Rs. 3 per head and annas eight to each waiter when catering outside the Hotel. The matter is under negotiation between the management and the waiters.

It is notified that in the case of Foreign Sterling Money orders the rate of Commission shall be one rupee and twelve annas for every sum of five shillings or fraction thereof.

Will Afghanistan Invade India.

Lajpat Rai's Articles.

Moslems and Hindus.

(ASSOCIATED PRESS.)

SIMLA, May 20.

Under the heading "Will Afghanistan invade us." Lala Lajpat Rai has written a series of articles in his paper *Bandemataram*. The second article of this series deals with the attitude of the Moslems towards the Hindus in India. After remarking that the present condition to which the Muslims in India and elsewhere are reduced is due to the wrong policy of the Indian Mussalmans in trying to win the favour of a foreign Government in India for communal representation and other concessions which an imperial nation would concede in its own interests he says that the situation can only be redeemed by a firm and honest friendship between the Mahomedans and the Hindus which will liberate India from foreign yoke. This friendship can only be achieved if the Hindus assure the Muslims that they do not mean to establish a Hindu rule in India after the British.

Exchange Problem.

Decline in Sterling Value.

BOMBAY, May 20.

The Sterling exchange has declined to about 1s 2-15-16d, and general consternation prevails that if the authorities remain inert a much lower level of exchange may have to be faced. The *Times of India's* financial correspondent writes thus:—"To leave the exchange alone amounts to subversion of the Gold Standard Reserve. Yet this Reserve is the property of the people of India. It was built up out of their money to be used at a specific rate for a specific purpose. It is in the nature of a trust. It is not to be used in the way intended, and if not, what is to be done with it? Some parties may advise not meddling with the rupee any more and leaving exchange alone, but those in charge cannot leave it alone. They do not propose to leave it alone. The new budget makes it plain that they propose to use it in some other way than one laid down far it as an exchange operation. In paragraph 42 of the last budget speech it is stated that it is in contemplation to transfer it to India. When, therefore, the Reserve is transferred to India, as foreshadowed by the Hon'ble Mr. Hailey it will be of some interest to see exactly what is done. The history of the Indian Gold Exchange Standard is the history of a shifting hand. It is more in the nature of a money trust than anything else, and in so far as it is not conducted on consistent principles, the only redeeming thing which can be claimed for it is that it gave India for many years a stable exchange, but that was due not so much to any merit inherent in itself as to the steady balance of trade generally maintained in India's favour. At the close of the war, India was in a very strong currency position by reason of immense credit due to her in London. That advantage she has lost through a policy of high gold exchange rate. She has lost also the stability in exchange which proved so beneficial to her. By the present proposal she stands to lose the advantage which the possession of about £38,000,000 gives in insuring a minimum exchange rate of 1s 4d. Without this minimum rate guaranteed by the Gold Standard Reserve, and with a high official gold rate established against the will of the people of India, the outlook for Indian exchange is one of great instability, as far ahead as one can see." Continuing the correspondent says:—"There is no reason or principle in the statement of the Finance Member that the Reserve is not to be used until there is a balance of trade in favour of India except that the interests of India and of the people of India are placed at the mercy of autocrats sitting in the India Office. Two years ago the authorities declared that the great need of the moment was to raise the exchange on the plea that the value of silver in the rupee was greater than the exchange value of the rupee itself. Last year the great need of the moment was to fix the value of the rupee at 2s. gold to-day the great need is the revival of the export trade. These recurring great needs always crop up in the most urgent form and are usually associated with not a little propaganda, which of itself gives cause for question as to their genuineness. A grave danger is confronting India and the general feeling here is that the Secretary of State wants a new set of competent financial advisers, and that deferring appointing immediately a new Currency Committee may lead to disaster."

Twenty one persons have been arrested in connection with the murder of Cruakkar Gumlappa a former member of the Mysore Representative Assembly.

The creditors of the Dacca Bank have decided to reorganise the bank on sound basis and some Directors have agreed to deposit seventy thousand rupees.

H. E. the Governor of the United Provinces has reconstituted the Board of Industries. The Upper India and United Provinces Chambers of Commerce still have two nominees each and the Government nominees number three. The Board consists of seventeen member with the Director of Industries as the President.

Cauri Kant Jhan and Raj Kisorelal who were tried for alleged forgery of the will of Mr. Khar Niyamund Singh in the Benares will case has been acquitted by the Sessions Judge of Allahabad.

Mr. Ginjala filed an appeal in the Chief Court on behalf of Swami Permana and against the sentence of two years rigorous imprisonment passed by the District Magistrate, Rangoon on the charge of being a member of an unlawful assembly.

Their Excellencies Lord and Lady. Willingdon arrived at Bombay yesterday and drove to Government House.

The mail steamer "Mantua," which left Bombay on the 23rd ultimo, arrived London on the 1st inst.

Non-Co-operation.

Pundit Sunderlal's Case.

"I do not want to defend Myself."

(ASSOCIATED PRESS.)

WARDHA, (C.P.), May 19.

The case of Pundit Sunderlal, who is being prosecuted under Section 124-A on a charge of making a speech at the Pargana Conference at Kharan, is being tried by the Sub-Divisional Officer of Wardha, Mr. Faz-ul-Karim Khan. A large crowd was present at the Court. After prosecution evidence, the Court asked Mr. Sunderlal if he had made the alleged speech. The latter replied, saying whatever he had spoken he believed to be true, said it in the best interest of the country and did not want to defend himself. Further proceedings were adjourned.

Public meetings at Hinganehat (Wardha) for two months have been prohibited.

As a result of Mr. C. R. Das's visit to Bogra and leading pleaders, including the Government Pleader have suspended practice there.

Dr. Cholkar's Case.

NAGPUR, May 20.

In Doctor Cholkar's seditious case Mr. Gajananarali stated in cross examination that his notes showed that Dr. Cholkar wanted his audience to consider the Congress resolutions and orders as laws. Witness when asked whether the expression that Municipal Governments orders and resolutions should be obeyed as penal and criminal procedure code would mean that the municipality was the Government of the country replied that he never heard the word *Government* used in connection with the municipality and therefore could not understand the question. Witness stated in his opinion Government was superior to the people and not people to Government and that the superior could give patronage to an inferior if the latter would acknowledge the former as his patron. When asked if he was wrong in recording in his notes that Cholkar asked his audience not to give patronage to Government witness replied that his record was not wrong. Witness was asked to look into his notes and point out words in the speech which in his opinion showed that Cholkar wanted his audience to carry out the Congress programme. Witness pointed out the following expressions:—(1) Do not think English Government or system of Government to be your Government. (2) Think the Congress to be your Government. (3) The order and resolution which Congress has published is the law and obey it thinking it to be penal or Criminal Procedure Code. (4) Do not give homage and patronage of whatever kind to British Government, Government of India and C.P. Government.

At Last.

Mr. Gajananarali's cross examination having finished, Mr. Dick, Government Advocate, gave up the re-examination of Mr. Gajananarali whose deposition consisted of 375 pages. The case adjourned to Monday next for hearing arguments of both sides before framing charges against the accused.

A Temperance Worker Fined.

POONA, May 22.

In connection with the picketing of liquor shops a Bhangi named Amir Chand was today prosecuted by the Police before Lt. Col. Cumberlege, Cantonment Magistrate with the theft of a bottle of brandy from a Madras woman servant in the employ of Mr. O'Donoghue. It was this incident which very nearly led to a riot in the Cantonment on the night of its occurrence. In anticipation of the trial today a number of persons assembled both inside of the Court and in its immediate vicinity. A number of witnesses were examined. The defence urged the want of dishonest intention on the part of the accused as he did not want brandy to drink nor did he smash the bottle. The Magistrate however held that the accused's act had put the complainant master to loss and as such constituted theft. He however took a lenient view of the case and fined the accused Rs. 5. The fine was paid by the local Khilafat Committee and crowds awaiting the result of the trial dispersed peacefully.

A Khilafat Preacher in Trouble.

ALLAHABAD, May 20.

Before Mr. E. B. Mundle, Sessions Judge of Allahabad, Hamid Ahmad, Khilafat Preacher, was placed today on his trial on two charges, seditious under Section 124-A, I. P. C. and inciting his hearers to wage war against His Majesty the King under Section 121 I. P. C. The charges were in connection with a lecture the accused had delivered at Allahabad in which he advised his hearers that if they did not obtain Swaraj within seven or eight months they should take Koran in one hand and sword in the other and do what their brothers had done with Mr. Wiltoughby who was assassinated in Kheri. The accused admitted making speeches but said he acted according to his belief and this was due to the promises of the Government which were never fulfilled. Both accusers who were Muslims were of opinion that no offence was committed. The judgment was reserved.

Press Act Committee.

SIMLA, May 20.

Mr. S. Kasturiranga Iyengar, Editor, *Hindu* reached here this afternoon to give evidence before the Press Act Committee.

Mr. Fanchcowri Banerjee, Editor of *Nayak* has been invited to give evidence before the Committee appointed to consider the Indian Press Law. He is leaving tonight for Simla.

Mr. Prithwis Chandra Ray, Editor of the *Bengal*, has been invited to give evidence at Simla before the Committee appointed to consider the Indian Press Law. He will appear before the Committee on the 23rd instant.

The mail steamer "Sicilia," which left Bombay on the 30th ultimo, arrived Marseilles on the 7th instant.

Rajshahi Jail Incident.

Non-official Inquiry.

Barbarous action of the Police.

(ASSOCIATED PRESS.)

CALCUTTA, May 20.

Mr. B. K. Lahiri, Secretary, Bengal Provincial Congress Committee, and four other gentlemen of Rajshahi, who held a non-official inquiry into the incidents connected with the escape and re-capture of convicts from Rajshahi Jail, have issued their report. They examined a large number of local men, including several of those who received gunshot wounds.

They did not take evidence as to the cause of escape and the incidents that occurred in the Jail, but started at once on to the incidents connected with the pursuit and re-capture of convicts by officials, Police and armed recruits from the Sardar Police Training School. Going to the place of occurrence at Village Mohanguni, where several persons were shot, the non-official Committee reported as follows: Village Talsimari, about 300 prisoners left the main road and took a road leading to Mohanguni, followed closely by thirteen armed Policemen under Mr. Graham, District Judge. At Saranpur, the convicts were fired at and two of them were killed. At seven in the evening the prisoners reached Mohanguni, spent some time at Bara, and then left the place. At about midnight some 200 armed recruits under a European Police Superintendent reached Mohanguni, where there was then no convict, and none was arrested there. The Policemen first reached the house of Sohar. Eighteen coolies working in the field of Sohar were sleeping in the house and as they were about to come out the police fired at them, wounding three. The Police arrested six villagers and detained them in the open for the nine hours after which they were released by the District Magistrate. Some witnesses deposed that the Policemen insulted and threatened Sohar Molla's aged mother. The villagers took the armed Policemen to the dacoits and attempted to come to Sohar's house. The police chased them, two of whom attempted to escape by crossing a river and were fired at. One of them died in the hospital. The Police rendered no help to the wounded. In the opinion of the Committee a clear *prima facie* case has been made out for further investigation. The Committee suggest that the Police ought to have made inquiries in the village before firing at innocent persons and they failed in this obvious duty. The police did not declare their identity, though they were not in uniform, until mischief had been done, and six persons were wounded. The treatment accorded to Sohar Molla's mother was barbarous and improper. Effective and prompt medical relief was denied to the unfortunate wounded people. The shooting at people by the Police was indiscriminate and absolutely unwarranted, and there was absolutely no justification for searches. The Committee has found no extenuating or justifying circumstances in favour of the executive.

Case Against Godavary Leaders.

RAJAHMUNDRY, May 22.

(FROM A CORRESPONDENT.)

Godavary leaders security case is posted twenty-seventh at Rajahmundry near Rajahmundry instead of at Cocanada. (By wire)

(Reuter's.)

Interview with Mr. Lloyd George.

"The Treaty must be Respected."

LONDON, May 18.

In interview with Reuter, Lloyd George adhered to the statement which he made in House of Commons on May 13th on subject of Upper Silesia and declared that almost unanimous approval of American, Italian and British Press showed that great Nations who stood beside France in West means to interpret Treaty of Versailles fairly. He warned French Press that their habit of treating every expression of Allied opinion which did not coincide with their own as impertinence was fraught with mischief. Such attitude, said the Premier, if persisted in would be fatal. Any entente stand taken by British, American and Italian public on Silesian question should not be offensive to France. They mean to apply the terms of Treaty of Versailles justly whether for or against Germany. Fate of Upper Silesia must be decided by Supreme Council and not by Korfanty. Children of the treaty cannot be allowed to break crockery of Europe with impunity and somebody must place a restraining hand upon them; otherwise there will be continual trouble. World's course in coming years cannot be forecasted. There are mists ahead which are unusually dense and much will depend upon Allies holding together. Apart from treaty obligations unforeseen events must determine future grouping of nations and future of world, especially of Europe must be determined by old or new friendships. Hence Treaty of Versailles is document of infinite moment especially to entente nations binding us together when there is so much to divide us. Those who treat its provisions as if they were sport of passion and prejudice may not have to live long to regret their hot-headedness. British people will shirk no part of their responsibility under treaty. There are temporary difficulties which make it difficult to spare troops; but I anticipate with confidence that these will be over soon and I draw attention to fact that at a recent Conference we intimated our readiness, if Germany refused to allied terms, to place British Fleet at disposal of Allies. British Government were anxious to have division of Silesia settled at London Conference. All facts were known but our Allies were not ready to proceed with discussion. We will abide faithfully by the decision of majority of powers who have voice under Treaty in defining boundaries of Silesia, whatever be the verdict. We fully accept Plebiscite as an expression of wishes of people of Silesia; but having entered into great war and sustained gigantic losses in defence of an old treaty to which this country was party, Britain cannot consent to stand by whilst the Treaty which her representative signed less than two years ago is trampled upon.

Mr. Briand's Reply to Lloyd George.

LONDON, May 19.

"Daily Mail" Paris correspondent states that when Briand was shown the summary of Lloyd George's

Silesian Muddle.

Anglo-French Misunderstanding.

French Press Anxiety.

(REUTER S.)

LONDON, May 17.

Judging from the tone of comments to-day, twenty-four hours have apparently enabled the French papers to recover from the shock of Mr. Lloyd George's speech. The comments display a certain anxiety to minimise the aspects of the French action in Silesia that seemed to indicate a Franco-Polish understanding. They deny that General Lerond, the French Commissioner, signed an armistice with Korfanty recognising the *status quo*, and declare that the armistice was really submission on the part of Korfanty. Meanwhile, the fact remains. Mr. Lloyd George's speech and Mr. Briand's immediate reply have made manifest the fundamental differences between the British and French points of view with regard to Silesia, and the *Entente* is being subjected to an unprecedented strain, which can only be relaxed by a further conference. This will take the form of a meeting of the Supreme Council probably in Paris on May 22nd.

Britain's Impartiality.

It is authoritatively stated that the attitude of the British Government towards Polish insurrection is the determination to insist upon fairplay for both Poland and Germany. Great Britain intends loyally to carry out her engagement and expects in return that both parties will respect the Treaty of Versailles. Great Britain cannot tolerate any attempt to forestall the decision of the Supreme Council. Great Britain's attitude towards the question of partition of Upper Silesia is one of complete impartiality.

German Attitude.

It is pointed out in this connection that the attitude of the German Government has been perfectly correct. The dilatoriness of the Polish Government in failing to close the frontier during the first days of the rebellion regarded as most unsatisfactory.

The proposal for informal conversations between the British and French Premiers on the subject of Silesia is dropped.

It is considered as most desirable that Italy in view of the part played by her troops in combating the insurrection should be given an opportunity to express her views on the question which is threatening the peace of Europe owing to the prospect of war between Poland and Germany.

Insurgent Position.

Telegrams received in London show that there has not been much fighting in Silesia recently. The insurgents subjected the Inter-Allied Police to artillery fire on May 15th. There has been fighting between the Poles and the Germans near Rosenberg, but not of a serious nature.

Note to Germany.

A Berlin message says that the new Allied Note stipulates that by May 30th the Germans must endorse the Allies' list, specifying factories alone authorised to manufacture munitions. The Note also demands dissolution of self-defence organisations by June 30th.

"To Make India Dry."

"Pussyfoot's" Declaration.

LONDON, May 13.

COLUMBUS AMERICA.—"I am going to make India dry," said William E. (Pussyfoot) Johnson, the American prohibition worker who sailed on Saturday for London. He announced that he will carry a campaign for prohibition into India this summer.

He was accompanied to England by Dr. Howard H. Russell, founder of the Anti-Saloon League of America, who will deliver a series of prohibition lectures in England and on the continent.

Coal Strike.

LONDON, May 19.

Ground is slowly being cleared for resumption of Coal negotiations and there is general feeling that Round Table Conference will be called shortly. Meanwhile Transport Workers threats to hang up coal at port have been effectively countered by thousands of volunteers who work under Police and Military Protection.

statement he declared that France also wanted to see the treaty carried out but it contained nothing saying that all rich mining districts of Poland should go to Germans, while Poles should get what was left. "I do not wish to enter into polemic with Lloyd George," said Briand. "I stand by what I said last Saturday."

Attitude of United States.

No Intention to Intervene.

LONDON, May 18.

WASHINGTON.—With reference to reports that United States would participate in Upper Silesian settlement, it is officially pointed out that State Department has already announced that United States has no intention of participating in settlement of essentially European question. Poland renewed her appeal for American support but no official reply was made to it but coldly merely declining informally.

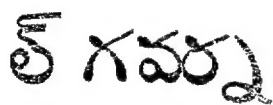
Orders of Korfanty.

LONDON, May 18.

Polish Consul-General at Beuthen has informed Inter-Allied Plebiscite Commission that Korfanty has issued proclamation calling upon people of Upper Silesia to surrender their arms, resume work and avoid coming into military contact with Germans. Proclamation stated that 10,000 men had already been demobilised, Korfanty's Executive Committee has given notice to Commission that Poles cannot yield to Germans but will withdraw before Allied troops.

(2828)

పాల్కడిపార్వమెంటు } సి. సింగారవేలు మొదలి
 తుదరాను కార్పొరేషన్ }
 16-5-1921. } పాల్కడి అధ్యక్షుడు

చానుడి:—అసంతృప్త మందలమువందలి ఈ గ్రామము 16 తీర్ణివలెలకారతిశీలి కావంపాదమలను మ-కా-రాశ్రీ, ఏ. పి. కలిగారు దానుగాదితో బిచ్చసి ఖిలాఫత్ మంజూరునా తర్జులను గురించియును, కాంగ్రెసు సంఘస్థాపక వాత్సల్య కేసును విచి నేరను, ఏర్పలము గనుపద్యవించిరి. మెట్టనే నుమాక 50 మంది కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగ చేరిరి.

(2278) పెరిచేరీ, నల్లూరు జిల్లా, (Via) ఒంగోలు.

V. Narayanaiah, & Co.
No. 4, Kondi Chetti St. Madras.

JUST PUBLISHED

By A. Fenner Brockway.

A book of absorbing interest which every son of the Motherland must read, learn, mark and digest. Mr. Brockway is the Head of the Press Bureau of the Indian National Congress in London. In this book Mr. Brockway vividly sets forth Non-Co-operation as it was practised by Hungary, Egypt, Korea and Ireland to overthrow the foreign domination of the alien rule.

Price Re. 1-8-0 (Postage Extra.)

V. Narayanan, & Co.

No. 4, Kondi Chetti St. Madras.

(2) కష్టరంగమున కమూల్యమును మందు
ఇది మిగుల అత్యంతమును మందు. తది వలననే
అనేక రుగ్మములను తొలగించును, అట్లుగానే చికిత్స
చేయవలసిన రుగ్మములను నివారించును. ముఖ్యము
నాసి రోగమునకు వాడవలసిన (భాగ్యరంగ) మందు.
తదిని తిను 1-2 తపాలా చార్జితో నడచు 4-8 రో.
Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

సాగటువక్రిపుమెంటు

సాగటులకు కావలసిన కాకిమర్లు, కర్లు, రు
గుడ్డములు, పావరములు, బిగ్గులు, బాన్యాలు, కర్లు,
మెడల తగిలించుకొను నులులు, బెల్లులు మొదలగునవి మా
వద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.
నెంట్రిలు స్వతంత్రముగా, మాంటురొడ్డు, మంబరము.

"ఆరోగ్య సంపన్న మగు జీవనము"

అని మా వాతావరణము నుండి నిట్లు వ్యాపించును:
"స్ట్రెస్" అను వానిని ఉత్తరమునందున నుకలించును, పావరము, సాధారణమైన
తామర మొదలగునవి వాతావరణమునందున నుకలించును. తదిని చూడండి, జూల మొదలగునవి.
Collingwood & Co., Chemists, Mount Road, Madras.

ప్రతీచల్లారాం

ముఖ్యమంత్రిగారి పంతులము అనుభవము ప్రఖ్యాతిగలది.

కడచిన 31 సంవత్సరములనుండి నిష్కల-పటమునకును, నిష్కల-పాతమునకును గొప్ప
ప్రసిద్ధిచెందియుండుటచే చల్లారాం గయాన-చంద్రు అనుపేరు జరిగి వ్యాపారమునందు ఎడ
తెగని సంబంధమును కలిగియున్నది.

అప్రతచల్లారామును గట్టిగా చెప్పడము. ఉడుపులకు సంబంధించిన వస్తువులలోను,
జివిగి ఫెరకులలోను ఎట్టి మాదిరిని తాము కోరెనను తక్షణమే మీరు వాటిని మామూలుగా
పొందగలరు.

మస్టిన్లు, వాయిలు, మెడపొల్లి,
క్రిస్టిన్ ఫెల్లులు, దాకణీలు
అందమైన మాదిరిలో మర్సిరైజులు
మల్లు, బ్రా-నీలు 18 క్యారెట్టు రోల్లుగోల్లు
10 సంవత్సరముల మాదిరిలు

బాకెట్లు, రవికలకు కావలసిన సరిగ
బుట్టాచేసిన పట్టుపేలులు (బ్రాకేటులు)
కాటినులు
జిన్న తేలికయైన గొడుగులు
వైకము ఉంచుకొను సంచాలు

చల్లారాం గైయాన-చంద్రు

నెం 9, 10, 11 రటన్ బజార్ రోడ్, జాగితాను, మదరాసు.

తిలక మహారాజు నాటకము

1. తొలికావ్యము: 10 అంకములు నాటకమునకు గట్టుపట్టు నుకలించును. (వాయించినది. నెం 1.)
2. శ్రీకృష్ణ భారతము: చాలామందిని నాటకమునకు నుకలించును. అదికంఠము మాదు సంపుటములు.
(వాదాపాకము కండిత పావర ముఖ్యమంత్రిగారి నుకలించును. నెం సంపుటము 1-3 రూ 8-0-0.)
3. కలభాషిణీ నాటకము: శృంగారపు మర్సి. కృష్ణభారతమునకు గట్టుపట్టు చమత్కారము, మృదుర
గానము, వారదనవర్ణము, ఎంతో వింతగా వాతావరణమునకు సరిగిరించుచున్నది. నెం రూ. 0-12-0.
4. మోహినీమహారాజు నాటకము: ఇంతటి గొప్పగానక పురుష శేషము వాల్చి చేసిన వర్ణము
మహారాజుగా నుండును. శృంగారము ప్రఖ్యాతిగలది. ముఖ్యమంత్రి. నెం రూ 0-8-0.
5. కృష్ణమోక్షాపాఖ్యానము: ఇందు ముఖ్యమంత్రి ప్రభుత్వమునకు పట్టి యొక చేత (మింగుడు)యు,
రతి మాయావర్తియు వానిని బెండ్లియాడినదియు ఉత్తరమునకు వర్ణించుచున్నది. నెం రూ 0-12-0.
అన్నిటిని పొందండి ప్రత్యేకము. ముఖ్యమంత్రి (గంభీర,
కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు, రాజమండ్రి.

Telephone : No. 291.

Tel. Address : "ALL SILKS"

ESTD. 1860.

Dhanamal Chellaram.

Silk House.

WHOLESALE AND RETAIL.

DEALER IN

Japanese, Chinese, Indian & English, Silks, for Saris, Peticots.

Jackets Etc. Etc.

Gent's Silk, Suiting, also English Woollen and Cotton Goods.

No. 46, Rattan Bazaar Road, G. T. Madras.

నూలు - నేత మిల్లులు.

(వతి మనుష్యుడనై అన్నము బట్ట అత్యంతములు.
పీటికి పాటికే మానవుని స్వయంకృతి వలన లభించే యెడల
కరువు అందవు. కాని ప్రపంచములో కొద్ది విశ్వరథకుండు
ధనాధిపతులకు సాధారణ జనులు చేస్తున్నట్లుగా నాశన
కరముగా యంత్రస్థాపనలు చేసి వృత్తుల నశింపజేసిరి. అందు
వలననే ప్రపంచములో యిన్ని కరువులు యడలులు, మొద
లగు అకాలి కలిగినవి. అన్నము బట్టలకు యెన్నడైన యంత్ర
లములు తొలగిపోయిన కాని సాధారణ జనులకు సాధ్యము
చేయడము.

ఇట్టి సీటిలో మన ఆంధ్రదేశములో నొక మాన్యు
వాట్లున్నట్లు. ప్రభుత్వములో స్వయంకృతియేవల తేజస్సు
నెట్లు కష్టము వాట్లుగలవని. మనదేశములో అనేక రుగ్మము
మిల్లు తొలగించునవల విశ్వము వంతుకొనునా రుగ్మము
మాటికి దిగిపోయి. యిప్పుడు దేశములో నూలు నేత మిల్లులు
ఎక్కడను నని ఆంధ్రదేశములో ప్రవరించబడింది. స్వతః
నస్తాభివృద్ధి కొరతను చాకగా అంద చేయుటకు మిల్లు
స్థాపనలు పుట్టేవలయునట్లు ప్రవరించబడింది. మిల్లులపొంద
కయారకు వస్తువులు నూలు స్వతఃకృత్యముల (లెం ద మగ
లెం దరావని మహాత్మా గాంధీగారు యిదివరకే నెలవిచ్చి
యెన్నడు. చాకగా లభించునవి మాట నట్టి కల్లు. అందుకు
మన తేలియుల యింత మిల్లులే ప్రమాదము. మాంధ్యములో
పెట్టు భాగము యంత్రముల మెట్లు విశేషముల వంత
అడుచుండ యంత్రముల స్థాపన తేజాధిమాన మెట్లుగను
లకులకొలది జనులయొక్క చేస్తున్నట్లుగా నాశనము చేసి
విశేషముల సాహాయ్యముతో బట్టల కయారచేయుచుండ
ప్రభావేను మెట్లుగను. గనుక మిల్లుల స్థాపన తేజాధి
మానము కావలెను. ధనవంతుల ప్రకారమున యంత్ర
స్థాపనకు కారణము మరయు. మన రాటుములు అభివృద్ధి
యంతర జేయుటకులేనే యీ మిల్లు స్థాపనకు మూలా
కంటకముగా నుండును. నూలుబట్టలు మిల్లులు లేకుండుట
వలననే మన దేశములో రాటుములు అభివృద్ధి నశ్వరాభివృద్ధి
గాంచుచున్నది. మిల్లులన్న ప్రత్యేకములో యింత అభివృద్ధి
లేదు. మిల్లులకును రాటుములకు బలవద్విరోధము మిల్లులకు
రావు ఇచ్చినందున రాటుములు తడిపోవును. యంత్రముల
ములకు పెట్టు మాంధ్యముతో, దిపోలు యెన్నడువరకే ఆంధ్ర
దేశమునకు రాటుములు వర్ణములు అభివృద్ధి చేసి కద్దారా
విశేషలాభము పొందవచ్చును. యిట్టి తేజాధివృద్ధికి దేశము
మిల్లు స్థాపనలు ప్రయత్నించవలెనే విశేష చేర్చు పోగు
కాగలవు. అందుకు దేశములో మిల్లు స్థాపనలు యెన్నడవరక
"నశించి ని కా క ర న మే" తేజాధిమాన కర్తవ్యము
యెన్నడు. మిల్లులతో చేర్చు పుచ్చాకొన్నది లగాయకు
లాభముకొరకు నిరీక్షించుచుండును. రాటుములు నశించిన
మిల్లులకు లాభమురాదు గనుక ఆంధ్రము లాభముకొరకు రాటు
ములు నాశనము కొరకుని యెందుకు గనుక అట్టి రోకపుట్ట
కుండా యెందుకుగనగాను మీర చేర్చు పుచ్చాకొనుటకు
మీర కర్తవ్యము యెన్నడు.

పుచ్చలూరి వెంకటకృష్ణయ్య

సంరక్షణగృహము.

మన ఆంధ్రదేశము, అత్యంతమైన కనిపెట్టడము. మాటికి
నూరులకొద్దరైన భూచీదరగలము. తిరువనంతపురమునకు
అంత అమానుషమైన మౌనధర్మము. గదుపురాములలోను మి
రనిపో మేకము వాతావరణమునకు. విశునంబంధమైన వస్తు
వులు కలియలేదు. మనుష్యులకును మృత్యు శయనమునకు
బడినది. (యంత్రములే చేయబడినవి.)

1. కుండకాగితము... 8 దినములకు రూ 4-0-0
2. బహుముఖకాగితము 8 " " 4-0-0
3. గ. నెరియ 15 " " 4-0-0
4. మాట్టు సంబంధమైనకాగితము 15 " " 4-0-0
5. కూల " " 4-0-0
6. కత్తుకాయపు " " 4-0-0
7. నవామేమము " 10 దినములకు " 4-0-0
8. నవామేమము 15 " " 4-0-0
9. ఉన్నతకాగితము... 1. దంబడికమీర మృత్యుశేషము
అన్ని పోట్లను ఏదెట్లు కావలెను. ఉత్తర ప్రభుత్వ
ములు ఆంగ్లభాషలో నుండవలెను. వస్తు ఆదాయములో
100-1 రూ 10-0-0 వాతావరణములకు ఇచ్చివేయవలెను.
అన్ని పోట్లలోను ఏదెట్లు కావలెను. (2899)
ఉత్తరప్రభుత్వములు ఆంగ్లభాషయందే నడవవలెను.
Tele : address M. C. Sen Gupta,
Machasaviour 7, Krishna Das, Pal's Lane
Calcutta.

సం	వివరము	కట్టబడినది	అంచనా	అంచనా
సం 105-1	చీర ఫెర్టైలైజర్ మత్స్యములలో	14 అంచనాలు	40	0
సం 105-18	" " " 18 " "	" "	85	0
సం 1085	బంగారు ఉంగరము 8 చీర ఫెర్టైలైజర్ మత్స్యములు	అద్ద అగావెట్టి కట్టబడినది	38	0
సం 1084	" 2 " " "	" "	82	8
సం 208-8	పెద్ద చీర ఫెర్టైలైజర్ మత్స్యములలో చొండి చెవులకు నరిగి గానుండువర్కలు	అంచనా పోగులు కట్టబడినది	80	0
సం 204-1	" " " " " "	" "	82	3
సం 214-1	" " " " " "	" "	20	0
సం 224-1	" " " " " "	" "	32	8
సం 219-1	చీర ఫెర్టైలైజర్ మత్స్యములలో మృతము	" "	35	0
సం 209-49	" " " " " "	" "	25	0
సం 2002	ఒక పెద్ద చీర ఫెర్టైలైజర్ మత్స్యములలో అయ్యి కట్టబడిన బ్రూన్ లేక స్కూర్పు పిన్	2 అంచనాలు	82	8
సం 2005	" " " " " "	2 1/2 అంచనాలు	40	0
సం 2005	" " " " " "	2 1/2 అంచనాలు	85	0
సం 108	10 చీర ఫెర్టైలైజర్ మత్స్యములలో కట్టబడిన చీరము	" "	75	0
సం 800	చీర ఫెర్టైలైజర్ మత్స్యములలో కట్టబడిన వర్కము	" "	40	0
సం 2007	ఒక పెద్ద చీర ఫెర్టైలైజర్ మత్స్యములలో కట్టబడిన బ్రూన్ లేక స్కూర్పు పిన్	" "	40	0
సం 2004	2 " " " " " "	" "	37	8
సం 1038	ఒక " " " " " "	బంగారు ఉంగరము	27	8
సం 228-1	4 చీర ఫెర్టైలైజర్ మత్స్యములలో కట్టబడిన బంగారు అంచనా పోగులు	సాగైన వర్కను పెట్టెలో ఉంచబడినది	35	0
సం 245-1	ఒక చీర ఫెర్టైలైజర్ మత్స్యములలో కట్టబడిన బంగారు అంచనా పోగులు	" "	80	0
సం 245-1	" " " " " "	" "	30	0
సం 280-1	చీర ఫెర్టైలైజర్ మత్స్యములలో " " "	" "	35	0
సం 208-8 1/2	" " " " " "	" "	27	0
సం 288-1	" " " " " "	" "	27	8

అడిగెన్ అందుకంవెని, లివియోడ్
మాంటు రోడ్, మదరాసు.

[illegible]

